

KISÚJSZÁLLÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

GAÁL KÁLMÁN GAZDASÁGI PROGRAMJA

2012-TŐL

„Középpontban a foglalkoztatás”

Kisújszállás Város Önkormányzata Képviselő-testülete
171/2012. (IV. 24.) számú önkormányzati határozatának melléklete

Tartalomjegyzék

1. A gazdasági környezet várható alakulása	1
2. Lehetséges válaszok a gazdasági környezet várható alakulására	2
3. A város története, bemutatása	2
4. Demográfiai helyzet	3
5. A jelenlegi helyzet bemutatása	6
6. Önkormányzati vagyon	7
7. Pénzügyi lehetőségek	7
8. Több évre szóló elkötelezettségek	10
9. Jövőkép	10
10. A város ágazati összetétele	11
11. Foglalkoztatás	11
12. Közoktatás	12
13. Szociális és gyermekjóléti ellátás	14
14. Egészségügyi ellátás	16
15. A város fejlesztésének stratégiája	19
16. Energetikai beruházások	22
17. Középületek akadálymentesítése	22
18. Térfigyelő rendszer fejlesztése, térfelügyeleti rendszer kiépítése	23
19. Zugprogram folytatása	23
20. Mezőgazdasági termékek helybeni feldolgozása, értékesítése	23
21. Nyilvánosság, kommunikáció	24
22. Közművelődés, kultúra	26
23. Szabadidő, sport	28
24. Idegenforgalom, turizmus	28
25. Önkormányzati kapcsolatok	29
26. Közrend, közbiztonság, bűnmegelőzés	29
27. Hulladékgyűjtés	30
28. Helyi természetvédelmi értékek	31
Egyéb fejlesztések, melyek nem pályázati támogatással valósultak meg	34
Pályázatok, projektek felsorolása	36

Kisújszállás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91. §-a (1) és (6) bekezdése alapján megalkotja gazdasági programját, mely gazdálkodásának alapidokumentuma. E programban meghatározza az elérendő célokat és annak pénzügyi- gazdasági feltételrendszerét, mellyel összefüggésben felül lehet vizsgálni, vagy el lehet készíteni az önkormányzat feladatai ellátásnak koncepcióit, valamint az éves költségvetést.

A program elkészítése során a következőket vette figyelembe a képviselő-testület:

- a) legyen megfelelő bevételi forrás, ami megalapozza a fejlesztési célok megvalósítását,
- b) a fejlesztések úgy valósuljanak meg, hogy azok gazdaságos működtetéséhez a pénzeszközök rendelkezésre álljanak,
- c) a bevételek folyamatosan biztosítsák a város működőképességét, legalább az elért szolgáltatási színvonal megőrzését,
- d) a településfejlesztés középpontjában a foglalkoztatás elősegítése álljon, melynek megvalósítását az önkormányzat minden sajátos eszközével segíti.

1. A gazdasági környezet várható alakulása

A gazdasági program kialakítása során figyelembe kell venni az évezred első gazdasági világválságának negatív hatásait, a fejlesztési célok 2013-tól várható változásait, a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságot, valamint a fenntartható fejlődés alapjait, és az energia-termelő, -forgalmazó szektor várható átalakulását, az elkölthető jövedelmek csökkenését, a későbbi dinamikus növekedés hiányát.

Az eddig leírtak végrehajthatósága érdekében a szakképzési rendszer a munkaerő-piaci igényekkel összhangban megújul, a súlypont a gyakorlati képzésre kerül.

A látható források alapján a következő területeken hajthatók végre fejlesztések:

- a) az infrastruktúra;
- b) a gazdaságfejlesztés, az innováció, a tudás-intenzív ágazatok fejlesztése;
- c) a kis- és középvállalkozások üzleti infrastruktúrájának, kapcsolatrendszerének fejlesztése;
- d) a foglalkoztathatóság, az alkalmazkodóképesség javítása;
- e) környezet- és energiagazdálkodás fejlesztése;
- f) államreform, a közigazgatás és a közszolgáltatások átalakítása;
- g) a mezőgazdaság munka-intenzív ágazatainak fejlesztése, vidékfejlesztés.

Az államháztartási egyensúly javulása kis lépésekben várható, így várhatóan nem csökken az állam hiteligénye, ami a kamatfelárak szintjének megmaradásával járhat.

A gazdaság teljesítményének növekedése a jelenleg foglalkoztatottak által előállított érték (a termelékenység) növelését és ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottak számának bővülését igényli.

A gazdasági növekedés üteme vonatkozásában a várakozások megoszlanak, azonban a külgazdasági feltételek magyar gazdaságra gyakorolt hatása jelentős GDP növekedést rövidtávon nem ígér.

A folyamatban lévő közigazgatás-korszerűsítés, az állam szerepvállalásának növekedése az önkormányzati saját bevételek csökkenésével jár, ami akkor korrigálható, ha a helyi adórendszer jelentős átalakuláson megy át.

2. Lehetséges válaszok a gazdasági környezet várható alakulására

Az önkormányzati gazdálkodás alapja valamennyi, a gazdasági programban meghatározott cél elérésének. A város kedvező elhelyezkedése és infrastrukturális adottságai akkor válnak valamennyi polgár hasznára, ha továbbra is tervszerűség, hatékonyság jellemzi a szakmai munkát.

Az adóztatásban jelentős adóteher növekedés akkor érhető el, ha ahhoz kapcsolódóan a munkahelyek számának növekedése is megvalósul. Folyamatosan törekedni kell arra, hogy a kedvező adottságok bemutatásával, a vállalkozások irányába történő kapcsolatépítéssel javuljon a foglalkoztatási helyzet. Ennek alapját képezi a felülvizsgálat, és szükség szerint módosítandó Helyi Építési Szabályzat. A Képviselő-testületnek törekednie kell arra, hogy a helyi értékek kiaknázásával, a fellelhető tudás mind teljesebb kiaknázásával segítse a lakosság életkörülményeinek javulását, melyben jelentős szerep várhat az önkormányzati részvételével működő szövetkezetre.

Az önkormányzati beruházások megvalósítása során továbbra is alapelv, hogy a már bevált módszerrel, kizárólag pályázati forrás bevonásával valósuljon meg fejlesztés.

A bemutatott részterületek céljainak eléréséhez továbbra is nélkülözhetetlen az önkormányzati gazdálkodás javítása, melynek szervezeti, emberi erőforrásbeli alapjai adottak. Folyamatosan vizsgálni kell minden olyan lehetőséget, ami a hatékony vagyongazdálkodást, nagyobb bevétel elérését teszi lehetővé.

A város fejlődése, a XXI. század kihívásai, a fenntartható fejlődés biztosítása szükségessé teszi, hogy az önkormányzat szervezője, generálója legyen a megújuló energiaforrások hatékony felhasználásának. A cél eléréséhez energiastratégia alapján elkészített energia-programot kell készíteni, melynek részelemei kell, hogy illeszkedjenek a gazdasági program célkitűzéseiseihez.

3. A város története, bemutatása

Kisújszállás ősi kun település, egyike a „nagykun szállásoknak”. A 4-es számú főút mellett, a Budapest-Nyíregyháza vasútvonal mentén fekszik, így könnyen megközelíthető. Kisújszállás tipikus alföldi település hangulatos utcáival, zugaival, a tájba épülő kerti gazdálkodással.

Kisújszállás város alapvetően mezőváros, amely fejlett, és nagy múltú iskolahálózattal, de iparral, kereskedelemmel is rendelkezik, illetve számos szolgáltatással várja a látogatókat.

A város strandja az Erzsébet liget hangulatos tölgyese mellett található, 48-49 fokos, alkálihidrogén-karbonátos-jódos vize gyógyító hatású. Erre alapozva szervezte meg a város a fürdőgyógyászati szolgáltatásokat, illetve az új fürdőt, amely 2012 nyarára készül el. A korábbi szálláshiányt enyhítve 2010 őszén ifjúsági szálláshelyet adtak át, 2012-ben pedig - a fürdővel egy időben – egy harmincszobás, háromcsillagos szálloda is megnyitja kapuit a nagyközönség előtt.

A fürdés, gyógyulás mellett számos kulturális program közül választhatnak a látogatók. A 2010-ben megújult Néprajzi Kiállítóteremben (amely egykor Morgó Csárdaként fogadta az alföldi vándorokat) a Nagykunság népeletét bemutató állandó kiállítást rendeztek be, az új foglalkoztatótérben pedig időszakos tárlatok kapnak helyet. A város népművészeti értékeit mutatja be a mintegy 200 éves Tájház is.

A városközpontban található a volt szobrászművész, Papi Lajos alkotóháza, ahol napjainkban a művészeti iskola képzőművészet tanszakos diákjai tanulnak, illetve a Szalma- és Csuhefonók Baráti Társaságának kiállítása is megtekinthető. A szalmaműhelyek alkalmával el is sajátíthatják a „csuhézás” alapjait az érdeklődők.

A kun ősök hagyományait ismerheti meg az utazó a város határában lévő Horváth-tanyán. Itt rendezik meg a hagyományos Kun Viadalt, ahol az ősi harcmódban mérik össze tudásukat. Emellett júliusban a Halászlé- és Halételfőző Fesztiválra, szeptemberben pedig a Kivilágos Kivirradtig Fesztiválra várják a vendégeket.

Kisújszállás nemcsak saját programjaival, hanem kirándulási lehetőségeivel is vonzó. Könnyen el lehet jutni innen a Hortobágyra, a történelmi Egerbe, valamint a Berettyó madárvilága is megfigyelhető a tűzokrezervátumban.

A gazdasági program ezen társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok, az itt élők szellemi és fizikai képességeire épülve készült el, összhangban a költségvetési lehetőségekkel. Ezek mentén vázoljuk az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, a településfejlesztés lehetőségeit, az egyes közszolgáltatások biztosítását, a városüzemeltetés célkitűzéseit.

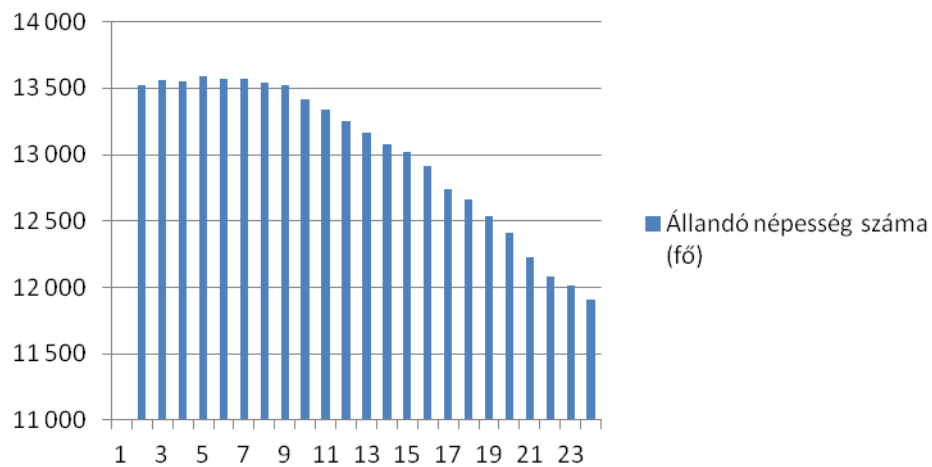
4. Demográfiai helyzet

Kisújszállás város demográfiai helyzetét jellemzik, a 2010. december 31-én a lakosságra vonatkozó következő adatok:

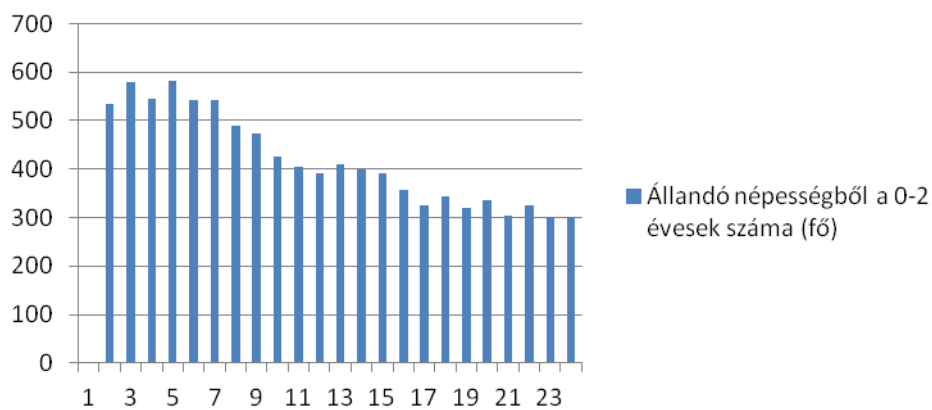
Állandó népesség száma (fő)	11 908
Élveszületések száma (fő)	96
Halálozások száma (fő)	165
Házasságkötések száma (eset)	36
Válások száma (eset)	31
Élveszületések közül férfi (fő)	51
Halálozások közül férfi (fő)	89
Terhességmegszakítások száma (fő)	47
Idevándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	385
Elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	429
Állandó odavándorlások száma (eset)	164
Állandó elvándorlások száma (eset)	195

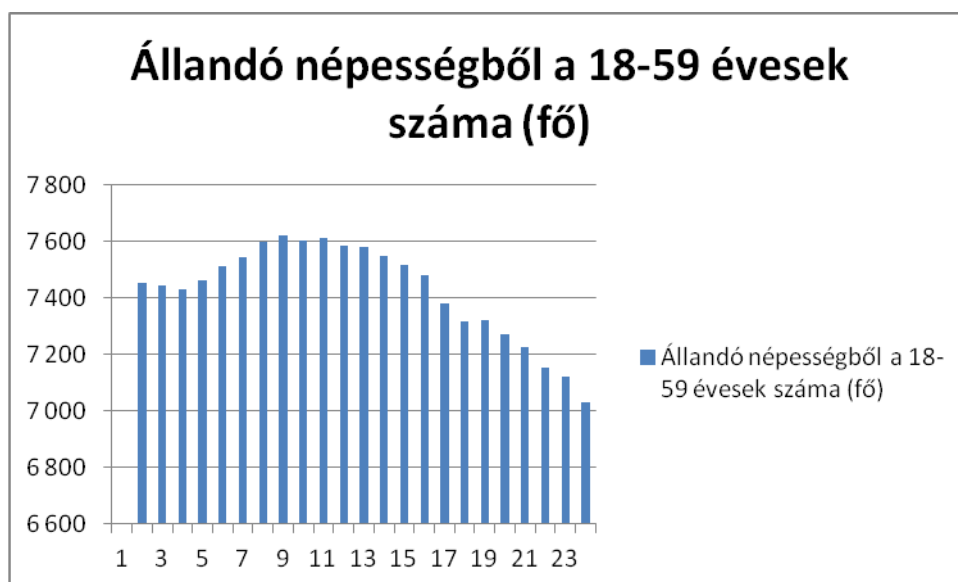
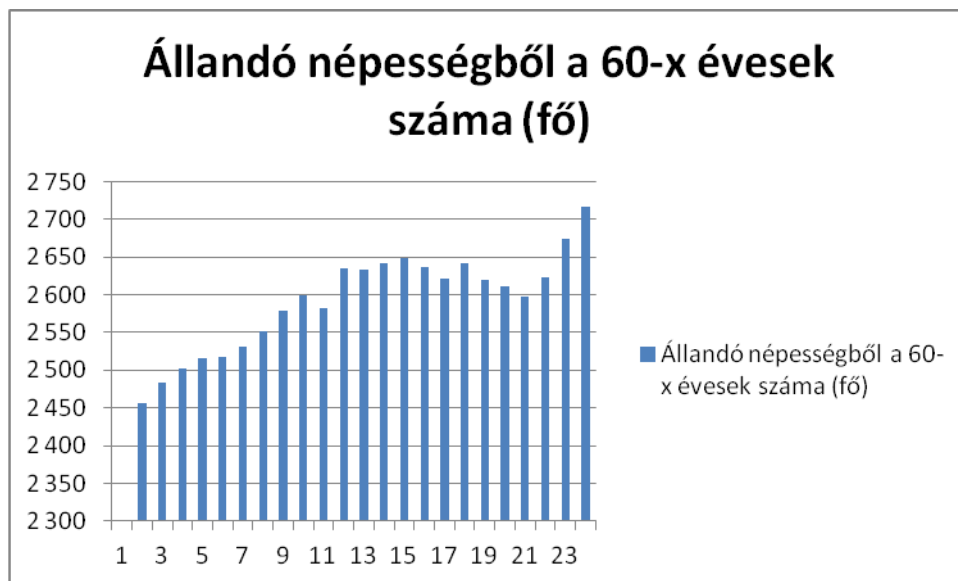
A népességre vonatkozó legjellemzőbb folyamatokat a következők szerinti grafikonok ábrázolják 1985-től 2010-ig. terjedő időszak alapján:

Állandó népesség száma (fő)

Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)

Mindebből megállapítható, hogy a gyermekek számának csökkenésével párhuzamosan ellenkező irányba nő az idős lakosság tagjainak száma, míg az aktív korú népesség az elmúlt 15 évben mintegy 600 fővel csökkent.

Ha figyelembe vesszük az idevándoroltak és az elvándoroltak száma közötti folyamatos különbséget, láthatóvá válik, hogy a legfőbb probléma a foglalkoztatottság szintjének csökkenésével összefüggésben a munkahelyek számának csökkenése.

Az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatták, hogy a vállalkozások száma is csökkenő tendenciát mutat, ami az önkormányzat szempontjából az iparüzési adóbevételre gyakorolt negatív hatásban nyilvánul meg.

5. A jelenlegi helyzetbemutatása

Kisújszállás az Alföld középső részén, a Budapest-Debrecen vasútvonal és a 4-es számú főközlekedési út mentén fekszik.

A város belterületi levegőjének állapotára, a levegő szennyeződésére az ipari üzemeken és telepeken, állattenyésztő telepeken kívül a 4. számú főútvonal átmelő forgalma volt döntően befolyásoló hatással 15.963 Egységjármű/nap terheléssel. A főút forgalmának jelentős csökkenését okozta az elkerülő szakasz átadása, melynek végleges használatba vétele a teljes közlekedési hálózat jelentős átalakulását hozhatja

Természetes vízfolyásként a város életére a Hortobágy – Berettyó főcsatorna van hatással, míg mesterséges vízfolyások: a Kakat-éri főcsatorna, a Villogó főcsatorna és Nagykunsági főcsatorna játszik szerepet a vízügyi, belvízelvezetési feladatok megoldásában.

A város ivóvízellátását 17 db mélyfúrású kút biztosítja, a felszín alatti vizek igénybevételével. Az ivóvíz hálózat fejlesztésében jelentős szerepet tölt be az ivóvízminőség javító program befejezése, melytől az egészséges ivóvízzel történő ellátás hosszú távú megoldása várható.

A városi területén kedvező a termálvíz felhasználás lehetősége. A városban a gyógyító hatású termálvízes strandfürdő 2011. évben megkezdődött a fejlesztése és az új, a gyógyturizmusra építő komplexumbővítés és tevékenységfejlesztés a végéhez közeledik, 2012. május 1-jei átadással és megnyitással.

A város termőterülete 18.074 ha, melyből mintegy 91 %-a szántó. A mezőgazdasági termelés a meghatározó. A város termőterületének talajai több típusba tartoznak, az előforduló talajtípusok: réti talajok, szolonyeces réti talajok, réti szolonyecok, sztyeppesedő réti szolonyecok, mélyben sós réti csernozjomok, alföldi mészeledékes csernozjomok.

Kisújszállás élővilágát a „Nagykunságra” jellemző élővilág jellemzi. Uralkodó fafajok: Fehér és törékeny fűz, fehér és fekete nyár, akác, kőris. Jellegzetes állatok: Törpe gém, vízityúk, jégmadár, szürke gém, kócsag, denevér, mezei nyúl, fűcán, veréb, fekete rigó.

A lakások száma 4924 db, melynek 100 %-a a villamos hálózatba, 100%-a az ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt. A csatornázottság mértéke a városban közel 100 %-os. A város önálló szennyvíztisztító teleppel rendelkezik, a 0139 hrsz.-ú területen. A telep kapacitása 1200 m³/d, kihasználtsága közel 100%-os. A tisztított szennyvíz befogadója a XXIX. Dél csatorna, a korszerűsített szennyvíztisztító telepen 1100 t/év mennyiségű víztelenített szennyvíziszap keletkezik. A szennyvíziszap tárolása a szennyvíztisztító telepen található iszap depóniában történik, amely 6 havi iszapmennyiség befogadására alkalmas. A depóniában tárolt iszap mezőgazdasági területeken kerül elhelyezésre.

A város két műemlék épülete a Református templom és a Morgó Csárda, országos védelem alatt áll a városban található 3 Kunhalom.

A kommunális szilárd hulladékok 2007. július 1-től a karcagi kommunális szilárd hulladéklerakó telepen kerülnek ártalmatlanításra. A városi hulladéklerakó a külterületen, a 0747/2. hrsz.-ú területen található, üzemeltetője a Kisújszállási Városgazdálkodási Kft. A lerakó rekultivációja folyamatban van, ami várhatóan 2012. december 31-ig megvalósul pályázati forrásból.

6. Önkormányzati vagyon

Kisújszállás város Önkormányzatának ingatlanvagyonra 2010 decemberében 1153 db ingatlanból áll, melyek összértéke 8.089.570 eFt.

Az alábbi grafikon mutatja az önkormányzati vagyon 2006. és 2011. évi alakulását. A jelentős, mintegy 2,5 –szeres bővülés a pályázati rendszer hatékony kihasználásán alapul, mely átlagosan 80 %-os támogatásintenzitással valósult meg. Az önrész alapjául szolgáló kötvényforrás még akkor is kiválóan hasznosult, ha az elmúlt időszak külgazdasági folyamatainak negatív hatása átmenetileg növelte a forrás jelenértékét. Az árfolyamvesztés realizálásának elmaradása esetén, a gazdasági válság befejeződésével várható az ésszerű árfolyamszint beállása.

A pályázati források kihasználásáról a program melléklete nyújt tájékoztatást.

7. Pénzügyi lehetőségek

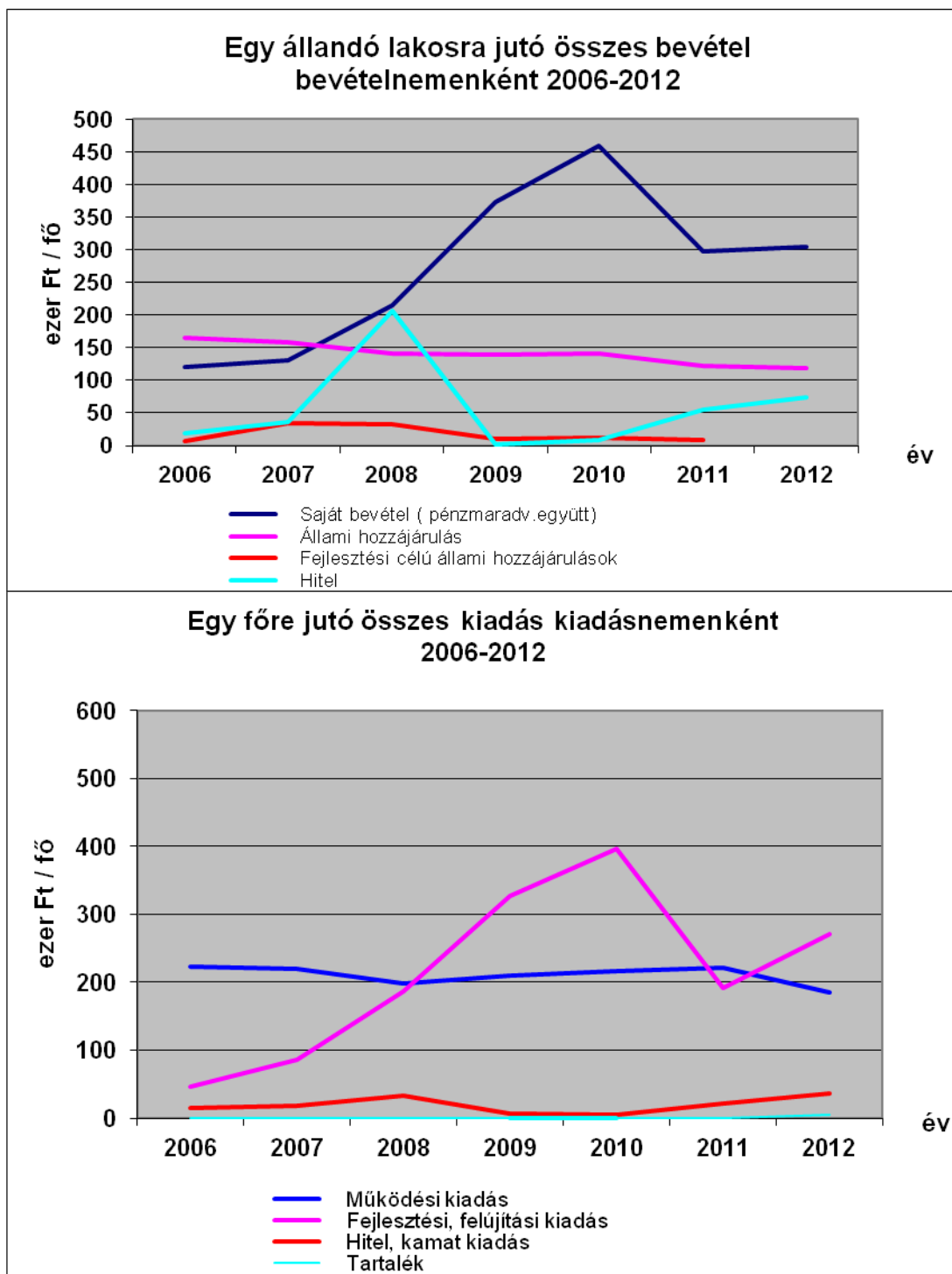
Az előző -2006-2010. évi – gazdasági programban megfogalmazott célok eléréséhez forrásbővítésre volt szükség, mivel a felhalmozási célú saját bevételek nem nyújtottak fedezetet azok megvalósításához. A megfogalmazott célok elérése érdekében 2008. évben az önkormányzat – a hosszú és alapos előkészítésnek köszönhetően- nagyon kedvező feltételekkel kötvényt bocsátott ki.

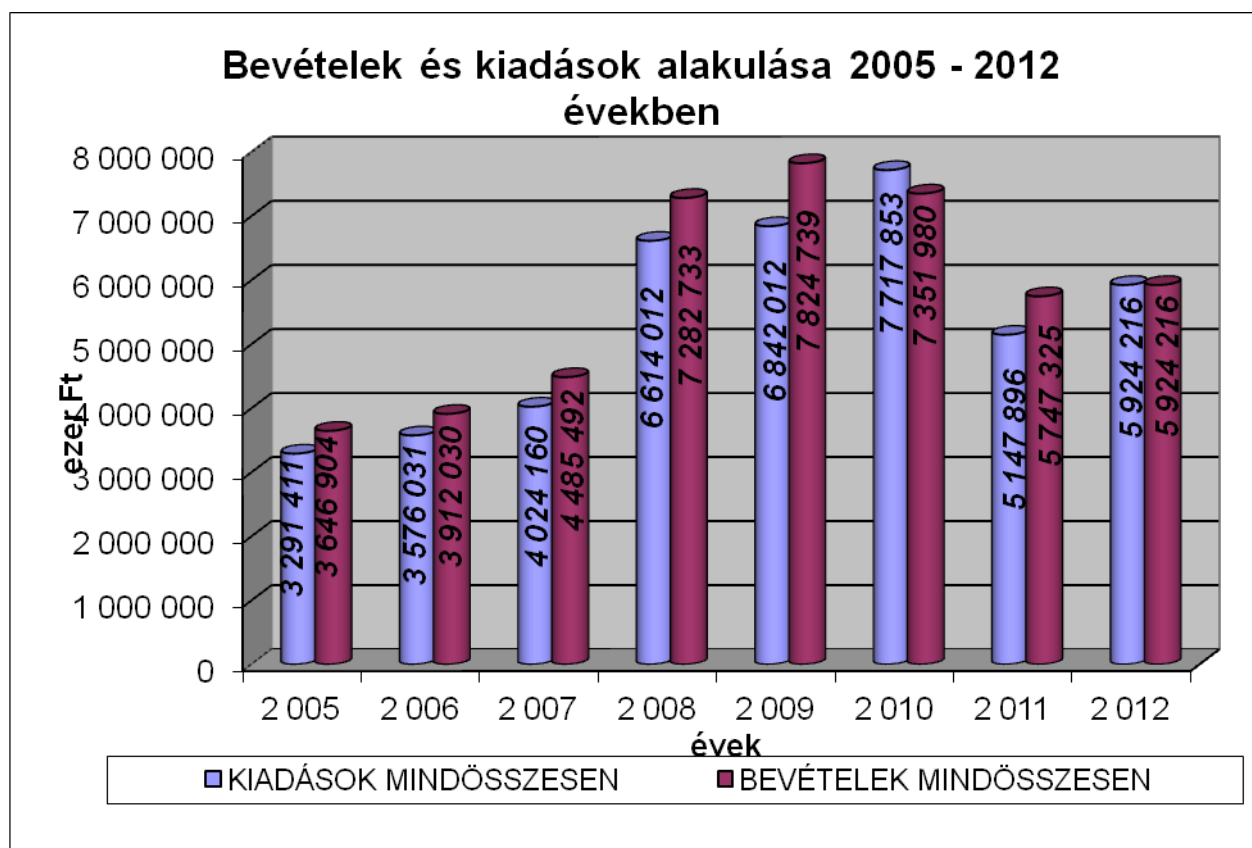
Ennek a pénzügyi konstrukciónak köszönhetően a város a kedvezőtlen kamatozású hiteleit kiváltotta, a 10 év alatt felhalmozódott működési hiány összegét visszafizette. A program biztosította 2008., 2009., és a 2010. évek fejlesztéseinek önerejét.

Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly visszaállítása. A működőképesség fenntartása érdekében az önkormányzat minden évben megvizsgálta és racionalizálta a működési kiadásait. Az elmúlt években végrehajtott intézkedések több mint 300 millió forint megtakarítást jelentettek a költségvetésben, így az önkormányzat meg tudta őrizni a fizetőképességét.

Az elmúlt közel másfél évtized folyamán az önkormányzatok bevételi struktúrájának átrendeződése volt tapasztalható, ezen belül a saját bevételek felértékelődése, az állami támogatások leépülése volt jellemző.

A pénzügyi folyamatokat a következő grafikonok jellemzik:

Éves költségvetésekben tervezhető további saját fejlesztési források

A saját bevételek növelésére az önkormányzat eszközei korlátozottak, növekedés az alábbi jogcímeken lehetséges:

a) Osztalék bevételek és az önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevételek növelése

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok nyereséges tevékenységéből várható osztalék, melynek mértéke évente változó. A Kumánia Kisújszállási Gyógy- és Strandfürdő, valamint a Hotel Kumánia üzemeltetésre átadása után az önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevételek növekedésére számítunk.

b) Helyi adóbevételek növelése

A gyógy- és wellnesturisztikai beruházás - reményeink szerint - a vállalkozások számának növekedésével és a foglalkoztatás bővülésével jár majd. Ezek hatása nemcsak az adóbevételek növekedésében, hanem a kiadások csökkenésében – főképp a segélyek kiadásaiban – jelentkezhet néhány év múlva az önkormányzat költségvetésében.

c.) Az önkormányzati vagyon hasznosítása útján új bevételi források keresése:

Meg kell vizsgáltatni az önkormányzati kutak vízminőségét, abból a szempontból, hogy megfelelnek-e az ásványvízzé minősítésnek, és gazdaságos-e palackozó üzem létrehozása.

8. Több évre szóló elkötelezettségek

A kötvény bevételéből a 2011. és 2012. években tervezett fejlesztésekhez még több mint 1 milliárd forint lekötött összeg áll rendelkezésre, amelyből a már megnyert projektek saját erő összege finanszírozható.

A kötvénykibocsátás a tervek szerint forrást biztosított volna a város fejlődéséhez, azonban a bank visszatartott mintegy 500 millió forint összeget, melyet az MFB-től felvett kedvezményes kamatozású kölcsönrel kellett pótolni. Közben meg kellett kezdeni a kötvények visszavásárlását. A kötvénybeváltás, a hiteltörlesztések és azok kamatai a számítások szerint a helyben képződő saját bevételek csaknem felét lekötik majd, ami az önkormányzat pénzügyi mozgásterét nagyon leszűkíti a következő években. A bevételek növekedésével sem lesz lehetőség arra, - mivel a saját bevételek és a külső források az igényekhez képest szűkebbek - hogy a ciklusban minden tervezett fejlesztés megvalósulhasson, ezért továbbra is fontos a tervezett fejlesztéseknél rangsort felállítani.

9. Jövőkép

Magyarország és ezzel együtt az ország településeinek életét négyéves szakaszokra osztja a jelenlegi önkormányzati választási rendszer. Amikor azonban városunk jövőjét felelősséggel tervezzük, generációkban kell gondolkodnunk, nem pedig négyéves időszakokban. Ez utóbbi a hosszú távú városfejlesztési elképzeléseink feladatokra történő lebontásának eszköze, gazdasági program elnevezéssel.

Városfejlesztési elképzeléseink 2006 őszén vettek fordulatot városunk életében, amikor a lakosság elfogadta „*Az élhetőbb Kisújszállásért*” című programot. Ennek eredményeként a korábbinál nyíltabb várospolitikai és dinamikusabb városfejlesztés vette kezdetét, ami jelentős infrastrukturális beruházások megvalósításában és pályázati megalapozásban, valamint gazdag közösségi és kulturális életben nyilvánult meg.

Ezt a programot a „*Szívvvel és értelemmel – Kisújszállásért*” címmel kidolgozott programunk szerint kívánjuk folytatni, hiszen városunk lakosságának döntő többsége 2010 októberében kinyilvánította, hogy egyetért a benne szereplő városfejlesztési törekvésekkel. E gazdasági programunkban megfogalmazzuk hosszú távú városfejlesztési elképzeléseink céljait. Olyan életkörülmények megteremtését, amelyekben úgy érzi otthon magát városában a kisújszállási ember, hogy magát és családját biztonságban tudja. E biztonságérzet legfontosabb összetevői a közösség, a lakóhely, a munkahely, a tárgyi és szellemi-kulturális környezet megtartó ereje. A városvezetés konkrét intézkedéseinek ezeket az értékeket kell védenie és fejlesztenie.

E gazdasági programban összefoglalt feladatokkal városunk jövőjét olyan irányban szeretnénk formálni, aminek eredményeként Kisújszálláson

- rendezett, tiszta és egészséges a lakókörnyezet, szép a felújított a városközpont, az utcák rendezettek;
- tiszta az ivóvíz, a szennyvíz kezelése korszerű módon történik, a belvizet egész városból kiépített árok- és csatornarendszeren vezetik az élővizekbe, a lakossági hulladékot környezetbarát módon kezelik;
- az úthálózat az egész városra kiterjedően burkolt és biztonságos, ugyanakkor a város az országos vasúti és közúti közlekedésben könnyen elérhető;
- külterületek is rendezettek, földútjaink karbantartottak, járhatóak, a használók a közös érdeket és célt megértik,
- az ipari létesítmények a lakott területtől távolabb kialakított ipari parkban működnek;
- a jó infrastrukturális feltételeknek köszönhetően a munkahelyteremtő vállalkozások száma nő, közöttük olyan vállalkozások is létesülnek, amelyek a helyben megtermelt élelmiszereket, termékeket értékesítik;
- a lakosok számára helyben elérhetőek és szakszerűek az egészségügyi, közoktatási és közigazgatási alapszolgáltatások, sőt esetenként térségi szolgáltatások is működnek, a

gyermeknek szeretnek óvodába, iskolába járni, a szülők elégedettek az azokban folyó neveléssel-oktatással;

- élénk és gazdag a közösségi élet, a hagyományos és újonnan alakult civil szervezetek, egymással jó kapcsolatban működnek;
- a kulturális és sportélet igényes, a környék számára is vonzó szórakozási és kikapcsolódási alkalmakat kínál, és a lakosok élnek is ezekkel a lehetőségekkel;
- a kisújszállásiak
 - tájékozottak a '*város dolgai*' felől, sőt gyakran ad hírt magáról a város megyei és országos médiában is,
 - szívesen vesznek részt a város közéletében,
 - ismerik kun hagyományaikat, büszkéek is elődeiknek a magyar történelemben többször bebizonyított helytállására,
 - vendégszeretőek, ezért és a kiváló szolgáltatásairól a térségben, de az országban is egyre ismertebbé váló Kumánia Gyógy- és Strandfürdőnek, valamint a Hotel Kumániának nagy a látogatottsága, a turizmus a városban sokaknak munkát is ad.
- a város további élete szempontjából kiemelt jelentőségű a közbiztonság jelentős javításának igénye, annak megvalósítása.

Mindezeknek köszönhetően a lakosságszám eddig tapasztalt csökkenése megáll, majd néhány éven belül a születések száma nőni kezd, több lesz a munkalehetőség, és többen akarnak és fognak tudni itthon boldogulni. Kisújszállás valóban „*élhetőbb*” lesz, és térségünk egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosaként fogják ismerni. Ezt alapoztuk meg az elmúlt négy évben - a következő négy év pedig a városfejlődést elősegítő építések időszaka lesz – a kálvini gondolat jegyében „*Szívvvel és értelemmel.*”

10. A város ágazati összetétele

Városunkban a kereskedelem-vendéglátás a legjelentősebb ágazat, ezt követi az ipar, a szolgáltatás, a mezőgazdaság, majd a közigazgatás-közfoglalkoztatás.

A gazdasági válság hatását a vállalkozási tevékenység területén is lehet érezni. 2011. évben 43 fő kezdett egyéni vállalkozást, 67 fő szüntette meg, 49 fő szüneteltette átmenetileg a tevékenységét.

11. Foglalkoztatás

Önkormányzatunknak fontos törekvése, hogy elősegítse a munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létesítését.

A munkahelymegőrzés, -teremtés területén kiemelt cél az önkormányzati ellátórendszer, intézmények, gazdasági társaságok megtartása és fejlesztése. Beruházásaink során lehetősége van a helyi vállalkozásoknak a megvalósításban való részvételre, a fejlesztések eredményeként pedig tartósan kínálunk munkalehetőséget a dolgozni akaró városlakók részére.

Városunk infrastrukturális fejlődése kedvezőbb feltételeket teremt a vállalkozások számára. Az ifjúsági szálláshely kialakítása, valamint a fürdőgyógyászati centrum és szálloda megépítése, működtetése szintén új munkahelyeket teremt. A strandfejlesztésből eredő idegenforgalom a helyi, magán szálláshelyek, vendéglátóhelyek és kereskedelmi egységek iránti keresletet is növelni fogja.

Az elmúlt két év során nagy arányban nőtt a regisztrált álláskeresők száma. Munkahelyek szüntek meg, illetve több munkáltató volt kénytelen létszámcsökkentésről dönteni. Mindezek figyelembevételével folyamatosan törekszünk közfoglalkoztatás keretén belül is álláslehetőséget teremteni.

Az új közfoglalkoztatási rendszer keretében a 2011-ben több, mint 300 fő állt munkába, és a folyamat 2012-ben is folytatódik, de már nem 4, hanem 6-8-órás foglalkoztatással. Bár a foglalkoztatás napi négy órában és rövid időtartamra szól, a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával lehetővé tesszük, hogy az elkövetkező években a bérpótló juttatásra jogosult személyek ne essenek el az ellátástól amiatt, hogy nem találnak munkalehetőséget.

Várhatóan új lehetőségeket nyit meg a szövetkezetekről szóló törvény módosítása, mely összekapcsolja a közfoglalkoztatást a szövetkezeti szektor fejlesztésével, megfelelő kimenetet biztosítva a munka világában megmaradni képes, dolgozni vágyók részére. Ennek kiegészítésére, vagy ezzel párhuzamosan érdemes a szociális szövetkezeteken túl a helyi vállalkozások bevonásával fejleszteni a hagyományos szövetkezeti modellre épülő önfoglalkoztatást, valamint kereskedelmet.

12. Közoktatás

Jelenleg kötelező önkormányzati feladatként tartja fenn városunk

- a) a Városi Óvodai Intézményt
- b) az Arany János Általános Iskolát
- c) valamint a Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthont.

Az önként vállalt feladatok köréből önkormányzatunk középfokú nevelési és oktatási, alapfokú művészetoktatási, kollégiumi nevelési, pedagógiai szakszolgálati és pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatokat lát el, intézmények működtetésével, a következők szerint:

- a) Kossuth Lajos Általános Iskola, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Diákotthon: **kollégiumi ellátás** általános iskolai tanulók részére, **pedagógiai szakszolgálatban logopédiai ellátás** (a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulással együttműködve Kenderesen is), **gyógytestnevelés, nevelési tanácsadás, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás, iskolapszichológia, valamint győgypedagógiai tanácsadás.**
- b) Móricz Zsigmond Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium: középfokú nevelés és oktatásban **gimnáziumi és szakközépiskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés** középfokú iskolákban tanulók számára), valamint **pedagógiai szakmai szolgáltatás.**
- c) Illéssy Sándor Szakközép- és Szakiskola: középfokú nevelés és oktatásban **szakközépiskolai és szakiskolai nevelés és oktatás.**
- d) Alapfokú Művészetoktatási Intézmény: **alapfokú művészetoktatás** zeneművészet, néptánc és képzőművészet (grafika, festészet) tanszakokon.

A közoktatási rendszer változása miatt vizsgálja a képviselő-testület a város közoktatási intézményeinek további üzemelésének lehetőségeit. A testület által meghatározott cél a város iskolajellegének fenntartása, és a számításba jövő alternatívák közül a lakosság igényeinek, valamint a pedagógusok elvárásainak legjobban megfelelő működtetés támogatása.

A szociális hátrányok csökkentését ellensúlyozó, kiemelt intézkedések:

- a) továbbra is biztosítani kell a gyermekek/tanulók kedvezményes **étkeztetését**,
- b) a **napközi**, illetve az **iskolaotthonos** ellátást,
- c) az **óvodai fejlesztő programokat**, valamint az általános iskolákban az integrációs felkészítést,
- d) a **tankönyvekhez** való ingyenes vagy kedvezményes hozzájutást (jogsabályi kötelezettségek alapján),
- e) a **diákotthoni** ellátást,

- f) a gyermekvédelmi feladatok koordinált ellátását, ezzel együtt a **gyermekvédelmi kerekasztal** és **gyermekvédelmi jelzőrendszer** működtetését,
- g) a **nyári táborok** támogatását, különös tekintettel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatására,
- h) a **nyári napközis tábort**,
- i) a kedvezményes **nyári gyermekétkeztetést**.

A tanulási problémák növekedésének és súlyosbodásának ellensúlyozására szükséges kiemelt intézkedések:

- a) az integrálható sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók szakszerű ellátásához szükséges **szakemberek** biztosítása,
- b) e tanulók neveléséhez és oktatásához szükséges **sajátos feltételek** (óraszámok, helyiségek, eszközök biztosítása),
- c) a befogadó és elfogadó intézményi (beleértve a gyermek- és tanuló csoportját) **környezet** kialakítása,
- d) a **nevelési tanácsadás** további biztosítása,
- e) **iskolapszichológus** további alkalmazása.

Az eredményes nevelés feltétele a városi széles körű együttműködés, amit az önkormányzat intézményeitől elvár, más fenntartású intézményeket, sport- és civil szervezeteket pedig az együttműködésre felkér. Ezek konkrét formáit a folyamatos működés során az önkormányzati közoktatási intézményeknek kell megtalálniuk, folytatva az eddigi jó példákat pl. a pályázatok benyújtásában, rendezvények megvalósításában. Ezekben az önkormányzatnak is partnerként kell együttműködnie, és döntései során figyelemmel kell lennie azoknak a gyermekekre, tanulókra gyakorolt hatásaira (pl. a kiírt pályázatokban feltételként határozható meg a fiatalok bevonása különböző tevékenységekbe).

Kiemelt figyelmet kell fordítani a tehetséges tanulók fejlődésének elősegítésére. Ennek érdekében az iskolákban a tehetséggondozásra fordítható **órakeretet** ki kell használni pl. **szakkörökre, sportfoglalkozásokra, versenyekre** való felkészítésekre, iskolai és/vagy iskolák közötti versenyek megszervezésére. Az önkormányzat továbbra is támogatja a két általános iskolában az **emelt szintű oktatást** (testnevelés, ének-zene), és működteti az alapfokú **művészetoktatási** intézményt. A fiatalok tehetséggondozásából az önkormányzat **közművelődési** intézményeinek is ki kell venniük részüket pl. versenyek, pályázatok, rendezvények szervezésével. Az önkormányzat támogatja, hogy közoktatási intézményei **tehetségpontként** regisztrálhassák magukat, és tehetséggondozó tevékenységrendszerüket az így szerzett tapasztalatokkal javítsák. Az önkormányzat folytatja a kiemelkedő tanulmányi és sporteredményeket elért tanulók és felkészítőik elismerését, ezzel is motiválva a fiatalokat.

A továbbtanuló fiatalok támogatására az önkormányzat továbbra is támogatja a Városi Ösztöndíj Alapítványt, és részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatban.

Az iskolai **egészségnevelési** programok megvalósításra nagy hangsúlyt kell helyezni. Gyermekeink egészséges fejlődése érdekében az önkormányzat biztosítja a **gyógytestnevelés** feltételeit, és a városi gyógy- és strandfürdő beruházás elkészülte után ismét megvizsgálja az **úszástanuláshoz** biztosítható feltételeket. Az iskolákban biztosítani kell a **tömegsport**-lehetőségeket – ezek megtartását, kihasználtságát iskolai és fenntartói szinten is ellenőrizni kell.

Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a helyi közoktatási rendszerből kikerülő fiatalok **humánus erkölcsi értékrenddel, magyarságtudattal, korszerű infokommunikációs műveltséggel**, legalább **egy idegen nyelv** ismeretével, valamint a **Nagykunság és városunk hagyományainak ismereteivel** rendelkezzenek, és a megszerzett **tudásukat alkalmazni tudják**. Ezért az önkormányzat támogatja azokat az iskolai és helyi más intézményi kezdeményezéseket, amelyek ezeket segítik elő: pl. pályázatokat, versenyeket, rendezvényeket, külföldi (partnertelepülési/testvériskolai) kapcsolatokat.

Az önkormányzat fontosnak tartja közoktatási intézményei munkájának folyamatos figyelemmel kísérését, ezért a törvényességi, szakmai és pénzügyi **támogatást nyújt**.

Az esélyegyenlőség érdekében szükséges intézkedéseket a közoktatási esélyegyenlőségi programban, a nevelő-oktató munka során elvárt feladatokat pedig a közoktatási intézkedési tervben és a minőségirányítási programban kell részletesen kidolgozni, illetve azokat a fentiekben foglaltak figyelembevételével felülvizsgálni.

13. Szociális és gyermekjóléti ellátás

Önkormányzatunk az állami kiegészítő normatív támogatás igénybevétele érdekében 2008. január 1-jétől a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális szolgáltatásokat és a gyermekjóléti ellátásokat a Karcagi Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítja. Az intézmény vagyona továbbra is önkormányzatunké, akárcsak az intézmény bevételei és állami támogatása által nem fedezett kiadások önkormányzati kiegészítő támogatása. Az intézménnyel kapcsolatos fenntartói feladatok többségét a társulás és a polgármesteri hivatalunk közötti megállapodás értelmében a hivatal végzi.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

A 10.000 lakos felett kötelező, meglévő szociális szolgáltatások

Alapszolgáltatások:

Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás, Kálvin u. 9. és 13. szám alatti telephelyein:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás 36 fős gondozási kapacitással,
- c) családsegítés,
- d) idősök nappali ellátása 40 férőhelyen.

Csak az idősök nappali ellátására szolgáló telephely rendelkezik határozatlan idejű működési engedéllyel.

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás, Kálvin u. 9. szám alatti házi gondozást, étkeztést és családsegítést nyújtó telephelye 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, mert az épület nem felel meg teljes mértékben a jelenlegi jogszabályi előírásoknak. Az épület nem akadálymentes és a családsegítő rész elrendezése nem biztosítja az ügyfelek jogainak teljes körű érvényesülését.

Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ Karcag, Püspökladányi út 33. szám alatti székhelyén:

- a) fogyatékosok nappali ellátása 20 férőhelyen.

A 10.000 lakos felett kötelező, hiányzó szociális szolgáltatások:

Alapszolgáltatások:

- a) pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása,
- b) hajléktalanok nappali ellátása.

A hajléktalanok, a pszichiátriai és szenvedélybetegek problémáinak többsége a szociális alapellátás keretében kezelhető.

Önként vállalt szociális szolgáltatások

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás, Téglagyár út 10. szám alatti székhelyén működik egy 120 férőhelyes, idősök ápolását, gondozását nyújtó intézmény, amely ellátja az alapellátás szervezeti, gazdasági irányítását, biztosítja logisztikai hátterét.

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ székhelyén működő idősök bentlakásos ellátása 2012. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, mert az épület tárgyi feltételei nem felelnek meg teljes mértékben a jelenlegi jogszabályi előírásoknak.

Célok, feladatok:

- a) Az önkormányzat kötelezettséget vállalt a hiányosságok megszüntetésére a Téglagyár u. 10. szám alatti székhely és a Kálvin u. 9. szám alatti szolgáltatások vonatkozásában. Az intézkedési terv alapján önkormányzatunk e kötelezettségének az uniós pályázatok kihasználásával tesz eleget.
Az önkormányzat építési engedélyes tervek alapján pályázatot nyújt be a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ bővítése érdekében.
- b) Emellett fontos cél, hogy az önkormányzat továbbra is biztosítsa a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ működtetéséhez szükséges forrásokat.
- c) Kisújszállás Város Önkormányzata a hiányzó szociális szolgáltatások megszervezéséhez és fenntartásához szükséges forrásokkal nem rendelkezik, azok megszervezése és fenntartása veszélyeztetné a meglévő feladatok működtetését. Ezért az önkormányzat a 2010-2014 közötti időszakban csak akkor szervezi meg a számára kötelező szociális feladatokat, ha pénzügyi helyzete ezt lehetővé teszi.

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 94.§-a alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások között szerepel a gyermekek napközbeni ellátása. A három év feletti napközbeni ellátását a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. hatálya alá tartozó óvodában, iskolában és iskolai napköziben nyári tábor, illetve nyári napközis tábor szervezésével biztosítja önkormányzatunk.

A 10.000 lakos felett kötelező, meglévő gyermekjóléti alapellátások:

- a) A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ Kisújszállás Kálvin u. 9. szám alatti telephelyén biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.
- b) A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ, Kisújszállás, Illéssy u. 5. szám alatti telephelyén 36 férőhelyen biztosítja a kisújszállási lakosok bölcsődei ellátását.
- c) A gyermekek átmeneti gondozása bentlakásos ellátással biztosított a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Gyermekek Átmeneti Otthona keretében, amely 12 férőhelyen működik Kunmadarason, a Kunhegyesi út 27. szám alatt 2007. március 9-től 2011. december 21-éig szóló határozott idejű működési engedéllyel.

A gyermekjóléti szolgálat 2013. december 31-éig szóló ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik, mert a megfelelő tárgyi feltételek nem biztosítottak. A bölcsőde szintén 2013. december 31-éig rendelkezik működési engedéllyel, mivel az egyik szakdolgozó még nem szerezte meg a szükséges szakképesítést. Ha a dolgozói állomány körében nem lesz változás, akkor hamarosan határozatlan idejű engedélye lesz a bölcsőde engedélye.

A 10.000 lakos felett kötelező, gyermekjóléti alapellátások biztosítottak a városban.

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás **Gyermekek Átmeneti Otthonának 2011. december 21-éig van működési engedélye**, mert az épület használatáról szóló megállapodás ekkor jár le.

Gyermek-és ifjúságvédelem

Gyermekeink egyre több veszélynek vannak kitéve. A nyugodt családi háttér, az otthon biztonsága sajnos nem minden gyermeknek adatik meg, így ők érzelmileg labilissá, befolyásolhatóvá válnak, és könnyen környezetük áldozatai lesznek.

Célunk, hogy gyermekeink egészséges testi, lelki, mentális fejlődésének elősegítésével hasznos, értelmes felnőtt-létet biztosítsunk számukra.

A bűnmegelőzés és áldozattá válás megelőzése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai között szoros együttműködés kialakítására törekszünk. Ennek érdekében Gyermekvédelmi kerekasztalt hoztunk létre, melynek tagjai az óvodai, iskolai gyermekvédelmi felelősök, a bölcsőde képviselője, a gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a gyermekorvosok, a védőnők, a városi polgárőrség önkéntesei, a helyi rendőrség képviselői és a gyámhatóság tagjai.

A kerekasztal összejövetelei során megvitatásra kerülnek az aktuális problémák, együttgondolkodva, egymást segítve ötletek születnek a gyermekeket veszélyeztető tényezők kiszűrésére. A kerekasztal hasznos munkáját látva tervünk az ülések rendszeres összehívása.

Esélyegyenlőségi fórumot hoztunk létre, mely figyelemmel kíséri közoktatási intézményeinkben az esélyegyenlőség megvalósulását. E fórumra a városi esélyegyenlőségi program megalkotásában is feladat vár.

Az iskolai hiányzások csökkentése érdekében elvárjuk intézményeink hathatós együttműködését. A gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából civil szervezetek bevonásával, segítségével közösségi programok szervezését vállaljuk és támogatjuk.

14. Egészségügyi ellátás

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás és a meglévő járóbeteg-szakellátások működésének biztosítása.

Alapellátás

A következő, önkormányzatunk számára kötelező feladatot jelentő alapellátások működnek jelenleg a városban:

- a) 6 felnőtt háziorvosi körzet,
- b) 2 gyermekorvosi körzet,
- c) 2 vegyes fogorvosi körzet,
- d) 6 védőnői körzet,
- e) 4 iskola-egészségügyi körzet,
- f) központi háziorvosi ügyeleti ellátás.

Az önkormányzati profiltisztítás jegyében a védőnői szolgálat és egy gyermekorvosi körzet a Kumánia Gyógyfürdő Kft. Működtetésébe került.

Önkormányzatunk biztosítja a folyamatos sürgősségi alapellátást, a háziorvosok és gyermekorvosok hétfőtől csütörtökig 8.00–16.00 óra között, pénteken 8.00–12.00 óra között készenlétben vannak. A készenléti időszakon kívül központi ügyeleti ellátás működik, amelyet önkormányzatunk a Kisújszállás, Kenderes, Ecsefalva Mikrotérségi Központi Orvosi Ügyeleti Társulás útján biztosít. Biztosítani kellett, hogy a helyi orvosok is részt vehessenek az ügyeleti ellátásban, szükséges volt a rendelési időket a készenléti időszakra korlátozni, hogy ne ütközzön a rendelési idő és az ügyeleti szolgálat. Az ügyeleti közbeszerzés alapján 2015. február 31-éig tart a jelenlegi szolgáltató feladat ellátása, ezért már 2014-ben el kell kezdeni az új szolgáltató kiválasztását.

Szakellátás

A következő szakellátások működnek 64 szakorvosi, és 70 nem szakorvosi óra kapacitással:

- belgyógyászat	5
- szülészet-nőgyógyászat	15
- szemészet	5
- fizioterápia	30
- képalkotó eljárások (UH diagn.)	9
U- nem szakorvosi óra	70 ebből laboratórium (30) és fizioterápia (40)
- összesen:	134

A szakrendelések területi ellátási kötelezettségének országos felülvizsgálata az elmúlt években többször is egy-egy szakrendelés megszűnésével fenyegetett.

Új helyzetet teremtett a Kumánia Gyógyfürdő működésének megkezdése, mely 2012. május 1-től kezdődően ellátja a fizioterápiás gyógyítási feladatokat a legújabb, legmodernebb eszközök alkalmazásával.

Problémák az egészségügyi ellátás területén

Az egészségügyi célú, önkormányzati tulajdonú épületek korszerűtlenek, salétromos a faluk, rossz a hőszigetelésük. A gyermekorvosi rendelő nem akadálymentes. Egyik épületben sem biztosított a szakdolgozók személyi higiéniás feltétele (nincs tusoló öltözővel).

- a) Az informatikai integráció hiánya miatt gyakorlatilag alig lehet egészségügyi statisztikai adatokhoz jutni a településre vonatkozóan. Az integráció hiánya miatt a helyettesítő háziorvosok nem látják a betegek adatait.
- b) Az egészség megőrzésének és a betegségek megelőzésének területén jelentős ismerethiány tapasztalható a lakosság körében, ezért folytatni kell az egészségsnevelési, felvilágosító tevékenységet.

Az egészségfejlesztési terv aktualizálása a következő szempontok szerint:

- a) **Elért eredmények fenntartása:**
 - aa) a fejtetvesség további kezelése - együttműködve a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal (továbbiakban: CKÖ),
 - ab) mammográfiás szűrés Kisújszálláson tartása,
 - ac) úszásoktatás folytatása,
 - ad) a pedagógiai szakszolgálat meglévő szolgáltatásainak további fenntartása.
- b) **Esélyegyenlőség biztosítása, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása:**
 - ba) A halmozottan hátrányos helyzetűek részére személyi higiénia oktatása a családok aktív bevonásával.
Szinterei: CKÖ, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat programjai
 - bb) A halmozottan hátrányos helyzetűek részére életvezetési ismeretek oktatása a családok aktív bevonásával.
Szinterei: CKÖ, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat programjai
 - bc) A halmozottan hátrányos helyzetű családok ösztönzése az általuk lakott ingatlanok és környezetének folyamatos gondozására, fejlesztésére, a higiéniás feltételek biztosítására.
 - bd) Az óvárosi telep tulajdonviszonyainak rendezése.
- c) **Egészséges életmód program, az emberi egészség kockázati tényezőinek csökkentése**
 - ca) A rendszeres szabadidős sportprogramok keretében aktív életmód illetve, táplálkozási tanácsadást kell végezni.

Szinterei: oktatási intézmények sportlétesítményei, Művelődési és Ifjúsági Központ, települési sportlétesítmények

- cb) Egészséges táplálkozási szokások elterjesztése a családokban, a közétkeztetésben. A családok számára főzőklubok szervezése, ételbemutatók a magas rosttartalmú ételek népszerűsítésére.

Szinterei: családok, oktatási intézmények, közétkeztetést végző vállalkozók, civil szerveződések, munkahelyi közösségek.

- cc) Szabadidős programok szervezése gyermekeknek, vetélkedőkkel, szerepjátékokkal, ahol a középpontban az egészséges életmód és a szenvedélybetegségek elkerülése van.

Szinterei: Művelődési és Ifjúsági Központ, szórakozóhelyek.

- cd) Az egészségmegőrzéshez, betegségmegelőzéshez kapcsolódó programokról minél több tudósítás megjelentetése a helyi médiában.
- ce) Kisújszállás természeti értékeinek megismertetése gyalog- és biciklitúrák szervezésével.
- cf) Az úszásoktatás kiterjesztése az óvodásokra.

d) Az elkerülhető halálozások, megbetegedések, fogyatékoságok megelőzése

- da) A lakosság számára ingyenes, nem kötelező szűrések népszerűsítése, a szűrésen megjelentek arányának növelése. (Elsősorban: emlőrákszűrésen a 80%-os megjelenési arány elérése, méhnyak-, prosztatata-, vastagbél-daganatok szűrésének népszerűsítése, csontritkulás, koleszterinszint vizsgálata stb.)

Szinterei: egészségügyi létesítmények, családok, munkahelyek, szabadidősport programok,

- db) A kiszűrt gyermekek szakorvoshoz és megfelelő ellátáshoz jutásának kontrollja az egészségügyi szolgáltatók, az iskola és a család szoros együttműködésével, szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat bevonásával. Cél, hogy egyetlen gyermek se maradjon ellátás nélkül.

- dc) A magatartászavaros gyermekek részére csoportfoglalkozások szervezése.

Szinterei: oktatási intézmények.

- dd) Különös figyelmet kell fordítani az idősök mozgásszervi betegségének megelőzésére, mozgásfejlesztésre a szabadidősport programok keretében.

Szinterei: sportlétesítmények, időseket tömörítő civil szervezetek, idősök nappali és bentlakásos ellátása.

- de) Önkéntes munkavégzés biztosítása idősök számára. Például be lehet vonni őket az egészségprevenciós programok szervezésébe, szabadidősport programok felügyeletébe.

Szinterei: sportlétesítmények, időseket tömörítő civil szervezetek, oktatási és közművelődési intézmények

e) Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése az egészségi állapot javítása érdekében

- ea) Informatikai fejlesztés révén integrálni kell az egészségügyi alapellátást. Cél, hogy azonos szoftverrel, közös adatbázisban dolgozzanak a háziorvosok, a házi gyermekorvosok, a védőnők, és a központi ügyelet. Az integráció keretében az érintettekkel közösen kell meghatározni az adatelérési protokollokat, a város egészségügyi intézménye részére biztosítani kell a statisztikai adatszűrést.

- eb) Az egészségügyben dolgozók egészségprevenciós készségeinek javítása, ismereteinek bővítése továbbképzésekkel, és a megszerzett ismeretek felhasználása. Szereplés a városi televízióban és rádióban készülő egészségprevenciós műsorokban.

- ec) Az oktatási intézmények egészségfejlesztési tevékenységének javítása az egészségügyi alapellátás bevonásával és a pedagógusok felkészítésével.

- ed) Az önkormányzati tulajdonú épületben működő egészségügyi szolgáltatások tárgyi feltételeinek javítása.

- ee) Pszichiátriai rendelés szervezése, illetve a pszichiátriai szolgáltatások népszerűsítésével a társadalmi elfogadottság javítása.

f) Környezeti feltételek javítása

Jelen gazdasági programban megfogalmazott célok szerint.

15.A város fejlesztésének stratégiája

Város versenyképességének javítása

Kumánia Gyógy- és Strandfürdő fejlesztése

Az önkormányzat 2008 februárjában az Észak-Alföldi operatív program keretében meghirdetett „Versenyképes turisztikai termék- és attrakciófejlesztés” című kiírásra az „Erzsébet Gyógyvizű Strandfürdő gyógy és wellnessturisztikai célú fejlesztése Kisújszálláson” (későbbiekben Kumánia Kisújszállási Gyógy-és Strandfürdő) címmel nyújtott be pályázatot, amelyet a Bíráló Bizottság első körben támogatásra érdemesnek ítélt. A projektfejlesztési időszak, amely során a tervek elkészítése, engedélyezési eljárások lefolytatása, a második forduló projekt dokumentáció elkészítése zajlott, 2009 decemberében ért véget. A Bíráló Bizottság a második fordulóra benyújtott pályázatunkat 2010 májusában 461.325.955 Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte.

A kivitelező kiválasztására indított közbeszerzési eljárás eredményeként 2010. december 22-én került sor a munkaterület átadására, így a kivitelező – a budapesti székhelyű Kalotherm Zrt. - elkezdhette a munkálatokat.

A 2012 május elsején átadásra kerülő komplexum sok olyan szolgáltatást tud majd kínálni, amelyre eddig nem volt lehetőség.

A termálmedence és a strandfürdő medence közös térben kerül lefedésre, amely lehetőséget teremt a szezonális kiküszöbölésére. A medencetérben a két meglévő medence mellé kialakításra kerül egy új többfunkciós gyógytorna medence élményelemekkel, valamint itt kerül elhelyezésre a súlyfürdő, szaunavilág és a kádas gyógykezelések is. A medencecsarnokhoz csatlakozó főépületben nyernek elhelyezést a kezelőegységek, ahol többféle masszázs, elektroterápia, iszapkezelés várja a vendégeket. A projekt részét képezi egy új termálkút megfűrése is, amely segítségével az épületegyüttes és a mellette épülő szálloda fűtését is ellátjuk. A beruházás részeként a strand területén, a főépület előtt 20 férőhelyes parkoló, valamint a Csatorna utcán további parkolók állnak a vendégek rendelkezésére. A beruházás eredményeként 19 új munkahely jött létre, valamint közvetve hozzájárul a városban működő szolgáltatások fellendítéséhez is.

Hotel Kumánia megépítése

A Hotel Kumánia Építése Kisújszálláson című projektet- amely megépítésére 2008-ban, majd a pályázat forráshiány miatti elutasítása után 2010 januárjában ismételt pályázott az önkormányzat- a Bíráló Bizottság 2010. januárjában 195.225.537.-Ft támogatásra ítélte. A támogatási szerződés megkötése és a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás után a nyertes kivitelező 2011. február 18-án *kezde meg a munkálatokat, mely 2012. május 1-jén kerül átadásra.* Az új 30 szobás, 60 férőhelyes I. osztályú panziónak tervezett, de az új szabályozások miatt már három csillagos szállodaként megépülő impozáns épületben a gyógyfürdőbe és a városba érkező vendégek igényeit igyekszünk kielégíteni.

Az impozáns főbejárat előtt a recepció található, szintén a földszinten helyezkedik el az étterem, amelyben a csatlakozó melegítőkonyha segítségével tudjuk kiszolgálni a szálló vendégeit, valamint itt találhatóak az egyéb kiszolgáló egységek is. A szálloda két szintjén 15-15 szoba található, amelyből szintenként 1-1 akadálymentes, lakosztályként is funkcionáló szoba kerül kialakításra. A szobák

bútorzata, berendezése, a szálloda által nyújtott szolgáltatások megfelelnek majd a három csillagos szálloda követelményeknek.

A szálloda bejáratánál az Illéssy utcán 40 férőhelyes parkoló került kialakításra.

A beruházás eredményeként 10 új munkahely jött létre.

Kisújszállás városközpontjának funkcióbővítő megújítása

2010. januárban pályázat került benyújtásra a „Városközpont funkcióbővítő megújítása” címmel (ÉAOP-5.1.1/D-09-1f-2010-0004). A koncepció az alábbi projektelemeket tartalmazza:

A Városháza értékmegőrző felújítása

Tervezett az épület tetőszerkezetének felújítása, a tornyok újjáépítése és a homlokzat részleges felújítása, továbbá az épület komplex akadálymentesítése annak érdekében, hogy valamennyi esélyegyenlőségi csoport számára elérhetővé váljanak a Városháza funkciói.

A Városháza Park – Főtér rekonstrukciója

A projekt keretében megvalósulhat a központi park gyalogos és zöldfelületeinek felújítása, szökőkút- zenepavilon és rendezvénytér épülhet, illetve a Városháza belső udvarának fejlesztését is tartalmazza.

A Vigadó Kulturális Központ revitalizációja és vendéglátó egység kialakítása

A városközpont 1910-ben épült létesítményében olyan kulturális központ kialakítása tervezett, amely valamennyi generáció számára színvonalas kikapcsolódási lehetőséget biztosít. A földszinti nagyterem színházi előadások, hangversenyek, bálók, esküvők és egyéb nagy rendezvények számára adhat helyet, az első szinten irodák, társalgók, foglalkoztatók kerülnének kialakításra, míg a tetőtérben a próbatermek mellett egy bowling pálya épülne önálló kiszolgáló egységgel. A Vigadó kávézója mind az épületen belülről, mind pedig az utcáról megközelítve várja majd vendégeit.

A Városközpont gyalogos és zöldfelületeinek megújítása

A projekt keretében tervezett a Református templomtól a Rákóczi utcáig a 4-es számú főút két oldalán a járda, valamint az azt kísérő zöldfelületek megújítása és utcabútorok (padok, hulladékgyűjtő edényzetek és kerékpártárolók) elhelyezése.

A Kálvin Park felújítása

A Kálvin park területének fejlesztése tartalmazza a gyalogos és zöldfelületek megújítását, a csapadékvíz-elvezető rendszer felújítását, utcabútorok elhelyezését. A mai Kálvin tér az 1900-as évek elejétől hosszú évtizedeken keresztül a kisújszállási piac tere volt, ennek kívánunk emléket állítani egy piacra siető fiút ábrázoló szobor elhelyezésével, valamint a Régi Piac feliratú kapu megépítésével (az ABC és a Szolgáltatóház épületei között)

A Régi piaccsarnok épületének értékmegőrző felújítása

A projekt keretében tervezett az épület tetőszerkezetének, homlokzatának, nyílászáróinak, valamint üzlet és raktárhelyiségeinek felújítása, továbbá az épület bővítésével lehetővé válík valamennyi üzlethelyiséghez vizesblokk kialakítása.

Soft elemek

A pályázat keretében kötelező úgynevezett soft elemek megvalósítása is, melyek az építést, infrastrukturális fejlesztéseket tartalmazó projektelemeket kiegészítő programok, rendezvények

szervezését jelentik. Közvetlen támogatással valósulhat meg a Városi családi nap és a Villogó fesztivál, illetve közvetett támogatással – azaz tovább pályáztatással a civilszervezetek, alapítványok által – a Miénk itt a tér programcsomag.

Az 1 milliárd 26 millió Ft összköltségű projekt első fordulóban elvi támogatásban részesült. A 2010. szeptemberben kezdődő és 2011. júniusban végződő projektfejlesztési időszakban történik az egyes projektelemegek megvalósításához szükséges tervek és háttér tanulmányok elkészíttetése, engedélyek beszerzése. Amennyiben a részletes projektdokumentáció a második fordulóban is pozitív támogatói döntésben részesül a beruházások leghamarabb 2012-ben valósulhatnak meg.

Bel- és külterületi úthálózat fejlesztése

Belterületi szilárdburkolatú úthálózat fejlesztése

Kisújszállás városi belterületén az önkormányzati tulajdonú közúthálózat hossza: 84,281 km. A korábbi gazdasági program készítésekor (2007) Kisújszálláson 57,33% szilárd burkolattal ellátott út volt, jelenleg ez az arány 68,24 %. A következő években az Önkormányzat számára kiemelt prioritású feladatot jelent a város hiányzó területein a szilárd burkolatú úthálózat teljes körű tervezése és kiépítése ide értve az 1.1.13 pont alatt már említett zugprogram II. és III. ütemét, amely útburkolatokkal javul az utcák infrastruktúra ellátottsága, továbbá az új, esztétikus kivitelű útburkolat jelentősen hozzájárul a városkép javulásához. Az előzőeken túl a burkolt utak megépítése javítani fogja az utcákban a gépjárművel történő közlekedés körülményeit, növeli a lakosság elégedettségét, elősegíti a szervezett szilárd és folyékony hulladékszállítás fejlesztését.

Külterületi szilárdburkolatú utak, földutak, egyéb mezőgazdasági utak fejlesztése, karbantartása

Az elkövetkezendő időszakban is folytatja az önkormányzat a mezőgazdasági utak folyamatos fejlesztését saját erőből és amennyiben erre van lehetőség pályázati pénzek bevonásával. 2012-2013 években a gyűjtőutak fejlesztését valósítja meg pályázati forrás bevonásával.

A 4-es számú főút Kisújszállást elkerülő szakasza megépítésének keretében a NIF Zrt. beruházásában a város külterületén 6.214 fm hosszúságban 4 m széles útalappal és 6 m széles koronával rendelkező burkolt szervízút és 480 fm hosszúságban aszfalt burkolatú felüljáró épült meg, melyek üzemeltetője az átvételt követően az önkormányzat lesz. Az útépités során igénybe vett megközelítő utak a kivitelező által a műszaki átadás lezárásáig felújításra kerülnek. Ennek keretében a Vágóhíd útján kátyúzás valósult meg, valamint 476 fm hosszúságban az útburkolat aszfalt szőnyeggel kerül ellátásra, valamint
további
12.409 fm megközelítő földút útalapjának rendezése történt meg.

A vasút-rekonstrukcióhoz kapcsolódóan a Malom utca folytatásából kiindulva, az É-i ipartelep feltárására külterületi útépitésre kerül sor. Ennek keretében 1967 fm hosszúságú földút kap terveink szerint aszfalt burkolatot, valamint 501 fm hosszúságban útfelújítások történnek. A kivitelezés előreláthatólag 2012. év végén zárul le.

Ezen fejlesztések egyben a gazdasági program 1.1.9. pontjában részletezett ipari területek infrastruktúra fejlesztésének is részét képezik.

Kisújszállás és Kenderes közötti kerékpárút építése

Kenderes és Kisújszállás városok önkormányzatai 2008-ban pályázati támogatással engedélyes tervet készítettek a két település között megvalósítani kívánt kerékpárút építése tárgyában. A 4107 folyóméterű közlekedésbiztonsági kerékpárutat az engedélyező hatóság két ütemre osztotta: az első ütem – Kenderes városjelző tábla és a Szejkői bekötő út között - jogerős építési engedélyt kapott, míg a II. ütem – Szejkői betonút – Kisújszállás városjelző tábla – nem került engedélyezésre a Hortobágy Nemzeti Park Igazgatóság állásfoglalása miatt, miszerint a terület több védett faj élőhelye.

A részletes és végleges műszaki koncepció meghatározása a konkrét pályázati feltételek ismeretében lehetséges a két önkormányzat döntésének megfelelően.

A 4-es számú főút elkerülő szakaszának átadását követően, és a városon áthaladó, jelenlegi 4-es főút minősítését követően a kerékpárút építésére vonatkozó elképzelést, a végleges döntés előtt felül kell vizsgálni.

16. Energetikai beruházások

Megújuló energiaforrások felhasználása

A megújuló energia felhasználása – miként azt az Amerikai Egyesült Államok GDP adatai is mutatják – a gazdasági válságból való kilábalás legfontosabb tényezője. Fontos cél és feladat valamennyi e területen rendelkezésre álló lehetőség kiaknázása, különös tekintettel az innováció és a K+F beruházások városunkba vonzására.

Szélerőművek telepítése

Az Alerion Hungária Energetikai Kft. azzal a kéréssel kereste meg önkormányzatunkat, hogy a Kisújszállás külterületén megvalósítandó szélerőmű park megvalósítására irányuló terveit támogassa. A cég az előzetes mérések és kutatási eredmények alapján településünk külterületén hosszú távú együttműködés keretében szélerőmű parkot kíván létrehozni, üzemeltetni és a termelt zöld energiából származó előnyöket a települési célok elérése érdekében, a helyi közteherviseléshez hozzájárulva megvalósítani.

Az Alerion Hungária Energetikai Kft. együttműködésben az Alerion Clean Power S.p.A. olasz céggel (szakmai beruházó) és a Magyar Szélerőenergia Társaság tagjaként működésének elsődleges célkitűzését a megújuló energiaforrások kiaknázásában, hasznosításában, zöldebb és élhetőbb környezet kialakításában határozta meg, erre jött létre. A Kft. mögött álló szakmai beruházó Európa több országában kizárólag megújuló energiaforrásokból termel villamos energiát. A szakmai beruházó részvényeit régóta jegyzi a milánói tőzsdén, az ott kialakult közvetlen pénzügyi kapcsolatain keresztül biztosítja a beruházások finanszírozási igényét.

Az önkormányzat a szakmai beruházó figyelmébe ajánlja a szubszonikus szélerőmű létesítésének, működtetésének és üzemeltetésének lehetőségét.

A szélerőmű park létesítéséhez a város hatályos településrendezési tervének módosítása megtörtént, azonban elgondolkodtató az a magatartás, melyet néhány a mezőgazdasághoz kötődő vállalkozás tanúsított.

Geotermiák hasznosítása

Kisújszállás területéről jelentőse mennyiségű és kiváló minőségű termálvíz érhető el, melynek hasznosítása során a gyógyfürdő igényeinek kielégítésén túl az energiatermelésben való hasznosítása is kiemelkedő szerepet tölthet be. A Kumánia Gyógyfürdő építésével összefüggésben új kút került kialakításra, melynek 63 °C-os termálvize bizonyítja annak hasznosításba vonásának lehetőségét. Ezzel az önkormányzat élt is a fürdő és szálloda fűtésének megtervezése során, de további kutak fúrása esetén az elektromos energia előállítása és esetlegesen távfűtési rendszer kiépítése is számításba jöhet.

17. Középületek akadálymentesítése

A város középületeinek akadálymentesítésének ütemét nagymértékben hátráltatja, hogy csak pályázati forrás bevonásával valósítható meg ütemezetten a kitűzött program.

2006-2010. közötti időszakban a Nagykun Klub, a Művelődési és Ifjúsági Központ, a Rákóczi utcai turisztikai fogadóközpont, a Központi Orvosi Rendelő és a Pitypang Óvoda akadálymentesítése valósult meg pályázati támogatással.

2009. évben pályázat került benyújtásra továbbá a Városháza, az Arany János Általános Iskola és a Mórícz Zsigmond Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium komplex akadálymentesítése tárgyban, azonban egyik sem nyert támogatást.

Az önkormányzatnak lehetősége volt azonban, hogy a Városháza akadálymentesítésére pályázzon a „Városközpont funkcióbővítő megújítása” tárgyú pályázat keretében. Amennyiben a pályázat második fordulóban is támogató döntésben részesül, az épület átalakítása 2012-2013-ban megvalósulhat.

18. Térfigyelő rendszer fejlesztése, térfelügyeleti rendszer kiépítése

2010-es évben kistérségi összefogásból megvalósult egy 4 kamerás térfigyelő rendszer. Ezt a kamerarendszert fejlesztette tovább Önkormányzat saját erőből további 10 db térfigyelő kamerával és 4 db rendszámfelismerő kamerával.

A kamerarendszer tökéletesítése, további kamerák beszerzése valamint a rendszer méretének és a hatékonyság növelése érdekében egy helyiség berendezése válik szükségessé a jövőben, ahol az erre jogosult személyek akár a nap 24 órájában képesek a kamerák által megfigyelt területet egy helyről felügyelni és amennyiben szükséges a hatóságokat értesíteni.

Az Önkormányzat továbbra is keresni fogja a lehetőségét, hogy a rendőrség bevonásával aktív térfelügyeleti rendszer valósuljon meg.

Továbbá tervezzük, hogy a vállalkozók részére is a rendszer használatának lehetőségét kiejánlja az önkormányzat, amely rendszerhez csatlakozva ők is hozzájárulhatnak a saját és a város vagyonának megóvásához.

Új helyzetet teremt a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény azon előírása, mely önkormányzati feladatként határozza meg a vagyonvédelem kérdéskörét, lehetőséget teremtve az önkormányzati rendőrség létrehozására. A hatályos jogszabályi környezet ismeretében lesz lehetőség a Rendőrséggel együttműködve a leghatékonyabb megoldás kiválasztására.

19. Zugprogram folytatása

Sokszor hallani, hogy Kisújszállás a zugok városa. Szinte minden nagyobb utcából nyílik egy-két zug, amelyek helyzetüknél fogva speciálisabb, fokozottabb odafigyelést igényelnek. Erre tekintettel a 2010-es év folyamán útjára indult önkormányzati kezdeményezésre egy három éves zugprogram, ami azt a célt tűzte ki, hogy a városban lévő összes (56 db) zugban megoldja a belvíz elvezetés-, a járda- és az útburkolat problémáit. Az első ütemben 26 zug készült el a zugprogram és a belvíz-rekonstrukciós beruházás keretében.

A II. és III ütem - amely a gazdasági program 2. számú melléklete - a 2011-es és 2012-es évben fog megvalósulni és valósul meg.

20. Mezőgazdasági termékek helybeni feldolgozása, értékesítése

Az Alföldi területeken, így városukban is – még napjainkban is - meghatározó jelentőséggel bír a mezőgazdasági termelés szerepe.

A helyi mezőgazdasági tevékenységek fellendítése érdekében az önkormányzat célja, hogy közreműködjön a megtermelt termékek helyben történő részleges vagy teljes feldolgozását, csomagolását elősegítő beruházási lehetőségek felkutatásában, pályázatok elkészítésében, menedzselésében.

Az önkormányzat a város gazdasági társaságait, vállalkozásait támogatni kívánja ilyen jellegű elképzeléseik megvalósításában. E tekintetben példaértékűnek tartja a Nagykun 2000 Mg. Zrt. és az Indiánrizs Kft. tevékenységét és ösztönözni próbál minden termelőegységet a hasonló fejlesztésekre.

Terveink között szerepel egy helyi termékeket árusító üzlet kialakítása, melynek lényeges elemeiről már szólt a program.

A felesleges növényi anyagokat és az állattartásból származó melléktermékeket hasznosítani kívánjuk biogáz és elektromos áram termelésére. A biomassa üzem nemcsak többletbevételt eredményez, hanem reményeink szerint munkahelyeket is teremt.

Ennek megvalósítása érdekében, amennyiben arra lehetőség nyílik, szeretnénk támogatást igényelni és nyerni a hazai, vagy az EU-s pályázati rendszerekből. Az e témakörben jelenleg benyújtott pályázatunkat a gazdasági program Megújuló energiaforrások felhasználása pont ismertette részletesen.

Az önkormányzat keresi annak lehetőségét, hogy a munkanélküli lakosságot a közmunka-program keretén belül bevonja a foglalkoztatásba a mezőgazdasági termelés keretein belül. Fel kell kutatni az erre a célra irányuló pályázati lehetőségeket.

21. Nyilvánosság, kommunikáció

Napjainkban egyre fontosabb szerepet kap a kommunikáció. Ez lehet belső, azaz városon belüli, s külső, azaz a várost népszerűsítő kommunikáció is. Ezek alapvetően eltérnek egymástól, ezért érdemes külön szólni róluk.

Városon belüli kommunikáció

Nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy a Kisújszálláson élők vagy dolgozók minél több információval rendelkezzenek a településről. Ezért feladatnak tartjuk a színvonalas és hiteles városon belüli kommunikációt.

A hiteles kommunikációt úgy érhetjük el, ha objektíven beszámolunk a város eseményeiről. Ezt egy, nemrég a civil szervezetek körében végzett vizsgálat szerint sikerült megvalósítanunk – a válaszadók nagy része elsőként az önkormányzati médiumokból tájékozódik, s hitelesnek is tartja ezeket.

A lakosok szokásai nagyon eltérőek, ezért eltérően, eltérő eszközöket használva kell „szólni” hozzájuk. A legnagyobb hagyományokkal a **Kisbíró** című önkormányzati hírlevél rendelkezik. Azt tapasztaljuk, hogy sokan forgatják, s fontosnak tartják, hogy megjelenjenek az újságban. Ez azonban problémákat is vet fel. Jelenleg általában 20-24 oldalas lapszámok jelennek meg. Az újság kiadása azonban jelentős költségekkel jár, ezért törekedni kell arra, hogy 16, illetve 20 oldalas számok jelenjenek meg. Ehhez felül kell vizsgálni a Kisbíróra vonatkozás szerkesztési elveket, s törekedni kell a rövid, tömör írásokra. A szabályzat módosításáról a helyi intézményeket és közösségeket is tájékoztatni kell, s ösztönözni kell őket a szabályok betartására. A korábbi gyakorlat szerint továbbra is célszerű évről évre színes különszámokkal is készülni, amelyben beszámolhatunk a fejlesztésekről, beruházásokról. Mindezek mellett törekedni kell a színvonal megtartására, s amennyiben az anyagi fedezet rendelkezésre áll, a lap modernizálására, új design kialakítására.

Jellemzően azért elmondható, hogy főleg az idősebb korosztály lapozza rendszeresen a Kisbírót. Vannak azonban olyanok is, akik pl. látásuk romlása miatt már nem tudják elolvasni a cikkeket. Számukra lehet jó információforrás a TV Kisúj és a Piaci Hírmondó. A **TV Kisújt** jelenleg azok érik el, akik a kábeltelevíziós rendszerhez csatlakoztak, illetve van internet-hozzáférésük. Törekedni kell arra, hogy ez utóbbi lehetőség is minél megbízhatóbb legyen, az elkészült riportok minden esetben elérhetőek legyenek a világhálón. A „Kisújszállás: itt mindenkire szerep vár” programnak köszönhetően az elmúlt hónapokban jelentős infrastrukturális fejlesztést hajtottak végre a TV

Kisújbán. Az új eszközök mellett is szükség van a fejlesztésre, amelyet folyamatosan vizsgálni kell, s amennyiben lehetőség van rá, pályázatok útján kell megtenni.

A Piaci Hírmondó jelenleg minden kedden és szombaton működik a piacon vásárlók meghallgathatják a város legfrissebb híreit. Ahhoz, hogy ez minél jobb minőségben elérhető legyen, figyelni kell a hangosító rendszert, s törekedni kell annak modernizálására.

Azoknak, akik nem olvassák át a Kisbírót, de viszonylag gyakran kimozdulnak otthonról, a város hirdetőtábláin helyezünk el információkat. Ezeket hetente frissítjük. A hirdetőtáblák folyamatosan ki vannak téve az időjárás viszontagságainak, ezért fontos, hogy rendszeresen megvizsgáljuk, s amennyiben szükséges, javíttassuk azokat.

A fiatalabb korosztály számára elsősorban az **interneten** keresztül tudunk híreket közölni. Ennek egyik elsődleges formája a www.kisujszallas.hu címen elérhető városi honlap. A 2008-ban átalakult oldalt folyamatosan fejleszteni, frissíteni kell. A híreket hetente két-három alkalommal, ha szükséges, ennél még gyakrabban meg kell újítani, illetve a városi rendezvényeket tartalmazó programajánlót is naprakészen kezelni kell. Meg kell vizsgálni azt is, milyen fejlesztések szükségesek ahhoz hogy a képek mellett minél több videót is feltölthessünk a honlapra. A weboldal mellett elindult egy másik elektronikus „informáló rendszer”, a hírlevél. Az erre feliratkozottak e-mailben kapnak híreket. Ennek indulásakor az volt a célunk, hogy a legfrissebb dolgokról (pl. iskolai szülői értekezletek, orvosok helyettesítése) is értesüljenek a helyiek. Sajnos sokszor nem kaptuk meg az információkat, így a hírlevél értelmét veszítette, s ritkán küldjük ki. Ahhoz, hogy ez működjön, ki kell dolgozni egy olyan dokumentumot, amely alapján az intézmények és helyi közösségek is tudják, mi mindenre vagyunk kíváncsiak, mit küldjenek el nekünk a megadott internetes elérhetőségre.

A 2010-es belvíz idején „vetettünk be” először egy újabb lehetőséget: a Polgárőrség autója a hangosbemondón keresztül tájékoztatta a lakosokat. Ezt a formát azonban célszerű „megőrizni” a hasonló rendhagyó eseményekre, hiszen éppen ritkaságával tud hatékony lenni.

Külső kommunikáció

A városon belüli kommunikáció mellett ugyanolyan, vagy még fontosabb Kisújszállás külső kommunikációja. A fürdő fejlesztésével ez egyre hangsúlyosabbá válik. Egy város turizmusához ugyanis nagyban hozzájárul az, milyen a település megítélése – ez pedig a külső kommunikáción múlik.

Kisújszállás rendezvénytervében minden évben meghatározunk egy marketingkeretet – ez azonban erősen behatárolja a külső kommunikációs lehetőségeinket. Ezért törekedni kell az ingyenes vagy minél olcsóbb megjelenési lehetőségekre, illetve – amennyiben a városi gazdasági helyzete engedi – a marketingkeret emelésére.

Jelenleg anyagi okok miatt elsősorban az interneten szerepel a város, hiszen ott vannak olyan oldalak, ahol díjmentesen vagy minimális díj ellenében szerepelhetünk. Ilyen például az MTI Önkormányzati Sajtószolgálat, ahova rendszeresen töltünk fel híreket.

Emellett meg kell próbálni bekerülni a megyei és országos sajtóba is. Ennek érdekében minden rendezvényre meghívót kapnak a sajtó képviselői, illetve a történésekről fotókkal is ellátott sajtóanyagot kapnak.

A külső kommunikáció fontos eleme a Tourinform iroda. Nemcsak azért, mert a városunkba érkező turistákat tájékoztatja, hanem azért is, mert az országos hálózat részeként továbbítani tudja az információkat – országos rendszerekbe tudja regisztrálni városunkat, illetve továbbítani tudja a szórólapokat.

Szintén a külső kommunikációt erősítik a különböző **szervezetek**, amelyeknek városunk tagja. Ezek általában tagdíjasok, ám számos előnnyel járnak. Ilyen például a Városok, Falvak Kulturális Régió, amelynek köszönhetően Kisújszállás többször szerepelt már a debreceni Cívis Korzón, illetve ennek a

kapcsolatnak köszönhetően érkeztek városunkba a virágkarnevál fellépői is – akik szintén továbbvitték városunk hírét.

Kiadványok

Nagyon fontosnak tartjuk a helyi jelentőségű kötetek kiadását. Ezért a továbbiakban is támogatni kell a Kisújszállási Nagykun Kalendárium megjelenését. Emellett pályázatokon keresztül évről évre segítjük a Helytörténeti füzetek kiadását is, amelyből évente kettő-három lát napvilágot.

Városunk történetével kapcsolatosan korábban megjelent a Kisújszállás város története I-III. „sorozat”, amelyet néhány éven belül egy teljesen új városi krónika megjelentetésével kívánunk folytatni, támaszkodva az előző helytörténeti kiadványokra, bemutatva a város történetét hűen, ideológiamentesen és tárgyyszerűen.

Emellett a város „nagy beruházásai” (fürdőfejlesztés, városközpont felújítása) után célszerű lenne ismét kiadni a *Kisújszállás arcai* című kötetet. Az elmúlt években hagyománnyá vált a városi rendezvénynaptár, amely összefoglalja a kisújszállási programokat. Ennek kiadását a jövőben is tervezni kell.

22. Közművelődés, kultúra

Az önkormányzat a meglévő önként vállalt és kötelező feladatok megtartását a közművelődés és a kultúra területén is fontosnak tartja.

Hagyományörzés

Városunk a Nagykunság egyik leggazdagabb kulturális hagyományokkal rendelkező települése. Törekvésünk ennek a helyzetnek a megőrzése és erősítése olyan irányban, hogy Kisújszállás a Nagykunság életében szellemi, kulturális központi szerepet töltsön be, ugyanakkor a helyi lakosoknak is színes kulturális kínálatot nyújtson.

A **nagykunsági hagyományok** őrzésében városunk aktív szerepet vállal. Kezdetől fogva részesei vagyunk a nagykun települések együttműködésének, mely ma a Nagykun Hagyományörző Társulás vezetésében betöltött szerepünknek is köszönhető. Szorgalmazzuk a nagykun kapitányok háromévenkénti megválasztását, elősegítettük a *Nagykunsági krónika* újbóli kiadását, évente megrendezzük a *Nagykun hagyományörző bált*, városunkhoz kötődik a *Kun viadalok* szintén évenkénti megrendezése is. Mindezekkel elősegítjük a Nagykunság lakosainak történelmi és kulturális gyökerű összetartozását. E tevékenységünket folytatni kívánjuk.

Irodalmi örökségünket költők és írók nevei fémjelzik (Nagy Imre, Arany János, Móricz Zsigmond, Kiss Tamás, Sarkadi Imre, Ladányi Mihály, Csukás István, Szent Ernő), **történelmi hagyományainkat** az Illéssy család és Kossuth Lajos. Különösen büszkék lehetünk városunknak az 1848/49-es szabadságharcban történt szerepvállalására. Ezen szellemi örökségeink és értékeink különböző formákban, évről évre megjelennek különböző rendezvényeinkben, kiadványainkban.

Tárgyi **néprajzi hagyományainkat** a Néprajzi Kiállítóterem őrzi. A kiállítótermet pályázati támogatással 2010-ben felújítottuk, ennek eredményeként korszerű, interaktív formában tárja gyűjteményét a közönség elé ez a közel 230 éves épület. Hatékony marketingmunkával **a helyi lakosság minél szélesebb körével meg kell ismertetni e gyűjteményt, a helyi iskolások körében pedig törekedni kell arra, hogy minden kisújszállási és itt tanuló diák ismerje meg népi kultúránk régi tárgyi emlékeit.** Ebben a kiállítótermet működtető Művelődési és Ifjúsági Központnak van elsődleges feladata, pl. rendhagyó tanórák és időszakai, a létesítmény profiljához illő időszak kiállítások megrendezésével.

A néprajzi hagyományaink bemutatásának másik helyszíne a Tájház, melynek felújítása, állagmegóvása szintén a következő évek feladata kell, hogy legyen.

Legfontosabb **képzőművészeti értékeink** közötti szobraink és Papi Lajos szobrászművész hagyatéka, melynek egy részét a róla elnevezett alkotóházban őrizzük. Folyamatos ápolásukra, környezetük rendben tartására gondot kell fordítanunk. Pályázati támogatással elősegítjük az alkotóház felújításának megvalósítását.

Népzenei és népművészeti hagyományainknak igényes őrzői és népszerűsítői vannak, akiknek tevékenységét önkormányzatunk a továbbiakban is fontosnak tartja támogatni: ilyen a citeramuzsika, a 48-as Asszonykórus, a Nagykun Táncegyüttes, valamint a szalmafonók egyesülete. Ez utóbbihoz kapcsolódva meg kell vizsgálni állandó kiállításuk új elhelyezésének lehetőségét.

Alapfokú **Művészetoktatási** Intézményünk működése ma már hagyományteremtőnek is nevezhető, hiszen az iskola a több évtizedes zeneoktatás révén kiváló művészeket adott az országnak, itthon pedig több művészeti csoport létrejöttét és működését segítette és segíti elő (ld. a közoktatásról szóló fejezetben írottakat). Az intézmény művészetek iránti elkötelezettsége találkozik az önkormányzat szándékával.

A különböző helyi **kiadványok** (kalendáriumok, hírlevél, *Helytörténeti füzetek*) jelentette értékekről – melyek szintén mind a hagyományörzés sajátos formái – a kommunikációról szóló részben írtunk.

Közösségi és kulturális élet, civil szféra

A helyi közösségek, civil szervezetek léte és működése a feltétele annak, hogy városunkban színes, gazdag közösségi élet legyen. Az emberek kisebb közösségekben beszélnek meg gondolataikat, örömeiket, és e közösségek szívesen teremtenek kapcsolatot más közösségekkel. Rendezvényeik gyakran sokakat vonzanak, esetenként a város határain túlra is. Önkormányzatunknak ezért is fontos a civil szervezetek különböző formákban történő támogatása, amit továbbra is megőrizzünk (rendezvényeknek, székházak működtetésének, kiadványoknak, sportprogramoknak, nyári táboroknak a támogatása). Feladatunk **a támogatások a pályázati rendszerének áttekinthetőbbé tétele.**

A civil szervezetek aktív részesei a hagyományörzésnek is, ami a hagyományok számtalan, élményt nyújtó „feldolgozásában” nyilvánul meg, emellett azonban olyan rendezvények zajlanak városunkban, amelyek **új hagyományokat** teremtettek, illetve teremtenek (halászlépfőző fesztivál, lovas versenyek, szalma-, fotó- és egyéb kiállítások stb). Önkormányzatunk e programokat is támogatja, hiszen ezek **idegenforgalmi szempontból is jelentősek**, és a város turizmusának fejlesztésében nagy szerepük lesz. Az önkormányzat kezdeményezésére és anyagi támogatásával valósult meg először 2010 szeptemberében a „Kivilágos kivrattig” c. fesztivál, melynek folytatását tervezzük azzal a szándékkal, hogy az a térség egyik, idegenforgalmi szempontból jelentős őszi rendezvényévé válik.

Az élénk civil közösségi élet és a színes iskolai programok következtében az elmúlt években **erősödött a Művelődési és Ifjúsági Központ szolgáltató, a különböző rendezvényeknek helyet biztosító szerepe.** Önálló szervezésű programokat a „Kisújszállás: Itt mindenkire szerep vár” című pályázat keretében szerveznek az intézmény dolgozói. Fontos feladat, hogy a program futamidejét követően is folytassák a kezdeményező, szervező közművelődési munkát.

A városközpont funkcióbővítő megújítása programpályázat elnyerése keretében megvalósuló Vigadó Kulturális Központ működése esetén az önkormányzat átgondolja a jelenleg meglévő művelődési épületek funkcióját, hasznosítását és működtetését.

Az Arany János Városi Könyvtár a hagyományos könyvtári munka mellett aktív szerepet tölt be a civil szervezetekkel való kapcsolattartásban, és számos városi, iskolai programot is szerveznek, amelyekkel nemcsak népszerűsítik az olvasást, hanem közösségépítő tevékenységet is végeznek. Az intézmény az elmúlt években különösen **eredményes pályázati munkának** köszönhetően korszerűsíti könyvtári szolgáltatásainak körét. Az intézmény érdemi segítséget nyújt a *Helytörténeti füzetek* köteteinek kiadásában is. Az önkormányzat elismeri aktivitásukat, és támogatja munkájukat. Az önkormányzat megvizsgálja az Arany János Városi Könyvtár új helyre történő elhelyezését.

Helyi civil szervezetek támogatása

Kisújszálláson sok civil szervezet működik, a város gazdag civil élettel büszkélkedhet. Az **önkormányzat és a helyi szervezetek kapcsolata jó, számos rendezvényt közösen rendezünk.**

Városunk önkormányzata fontosnak tartja ezeket a közösségeket, hiszen többek között ezek is élhetőbbé teszik városunkat – programjaikkal, összeföveteleikkel, táboraikkal. ezért a továbbiakban is támogatni kell a civil szervezetek működését – a jelenlegi pályázati rendszert azonban át kell gondolni. Ehhez több ötletet is kaptunk már abban a civil kérdőívben, amelyet 2011 februárjában töltöttek ki a helyi közösségek.

A pénzbeli támogatás mellett ingatlanok biztosításával is segítjük a civileket: több szervezet kapott használatba önkormányzati ingatlanokat – ingyen. Ezek üzemeltetéséhez pályázati lehetőséggel járulunk hozzá.

Ahhoz, hogy ezek a csoportok minél sikeresebbek legyenek, az anyagi támogatás mellett a nyilvánosságot is biztosítjuk számukra. Tesszük ezt azzal, hogy kisebb összeföveteleikhez ingyenesen helyet biztosítunk, illetve azzal, hogy rendszeresen beszámolunk tevékenységükről – a városi honlapon, a Kisbíró hasábjain, a TV Kisúj adásaiban. Emellett a civilek programjai is évről évre megjelennek a városi rendezvénytárban. A www.kisujszallas.hu oldalon szerepel azon szervezetek listája, amelyek számunkra jelezték ilyen szándékukat.

Emellett az internet segítségével a tájékozódásban is segítjük: e-mailen keresztül minden fontosabb információt, a helyi rendezvények programját, a Kisbíró megjelenésével kapcsolatos híreket, a pályázati lehetőségeket eljuttatjuk nekik.

Munkánk során pedig építünk a civilek véleményére: minden testületi ülés meghívóját megkapják, így értesülnek a testület munkájáról, s hozzá is tudnak szólni ahhoz. A lakossági fórumok és közmeghallgatások igazolják, hogy meg is tesszik ezt – számos építő jellegű kritikát kaptunk tőlük az elmúlt években.

23. Szabadidő, sport

Városi tömeg- és versenysport

Az önkormányzat részletesen a sportkoncepcióban szerepelteti a sport jelenlegi helyzetét és problémáit.

Nem infrastrukturális feladatok és fejlesztések

Az önkormányzat a következő nem infrastrukturális feladatokat és fejlesztéseket határozza meg és azokat pénzügyi lehetőségei alapján tervezi megvalósítani:

- Lehetőség szerint forrást kell biztosítani az iskolai sportlétesítmények jobb kihasználtsága érdekében a nyitva tartáshoz szükséges munkaórákhoz és a gyerekek számára szervezett több, vonzóbb esti és hétvégi programok biztosításához.
- Folytatni és fejleszteni az eddigi sikeres sportprogramokat, különös tekintettel a „Nyitott Kapuk” és „Tárt Kapuk” programra, illetve a Kisújszállási Ligeti Sportfesztiválra. (2011-ben ennek a folytatása és fejlesztése a Hétfőpróba Kunok programsorozat.)
- Óvodai mozgásfejlesztő program folytatása.
- Egészségügyi felvilágosító tevékenység fokozása, folyamatos kampány az egészséges életmód és a sport mellett.**

24. Idegenforgalom, turizmus

2010 szeptember végére készült el a Kisújszállási Ifjúsági Szálláshely, amelyet jelenleg a Kumánia Gyógyfürdő Kft. üzemeltet. Folyamatosan mutatkozik igény a faházak iránt.

Az önkormányzatnak és az üzemeltetőnek, valamint a Tourinform Irodának szorosan össze kell hangolnia a jövőbeni városmarketing tevékenységét, mivel annak központja a fürdő és a fürdőben lévő szálláshelyek lesznek. Ez csak folyamatos munkakapcsolat és egyeztetés révén lehetséges.

Az önkormányzatnak a saját marketingkerete felhasználása a nemzetközi kapcsolatai során, továbbá az általa támogatott vidéken fellépő művészeti csoportokon keresztül és a városban működő civil szervezetek kapcsolatain keresztül is elő kell segítenie a fürdő, a szálláshely szolgáltatások, valamint a hozzájuk kötődő szolgáltatások, turisztikai attrakciók megismertetését, népszerűsítését.

Fontos feladat a fürdő marketing tervének összehangolása a készülő városi marketing tervvel.

25. Önkormányzati kapcsolatok

Kisújszállás Város Önkormányzata fontos feladatának tartja a történelmi egyházakkal való együttműködést.

Kisújszállásnak számos önkormányzattal van kapcsolata – határon belül és kívül is. Tagjai vagyunk a Kun Összefogás Konzorciumnak, a Nagykun Hagyományőrző Társulásnak pedig itt van a központja. Fontosnak tartjuk ezeket a kapcsolatokat hagyományaink ápolásában.

Idegenforgalmi szempontból kiemelném még a Városok, Falvak Kulturális Régiót, a Magyar Fürdővárosok Szövetségét és az Észak-alföldi Thermál Klasztert, amelynek szintén tagja Kisújszállás. A jelenleg zajló beruházások után ezek nagyban hozzájárulhatnak idegenforgalmunk fellendüléséhez, a város országon belüli népszerűsítéséhez.

Kisújszállás nemcsak az országhatáron belül, hanem azon kívül is rendelkezik önkormányzati kapcsolatokkal – hat testvértelepülésünk van. Ezekkel igyekszünk minél sokszínűbb kapcsolatot fenntartani. Jelenleg a városvezetés mellett elsősorban az iskolák kapcsolata erős, de például a tűzoltóságok közt is elindult az együttműködés. Célunk, hogy ez a kapcsolat erősödjön, s a testvérvárosok minél több információt kapjanak városunkról. Különösen fontos ez a turisztikai fejlesztések kapcsán, hiszen a magyarországi gyógyvíz vonzó a környező országokban. Emellett a gazdasági együttműködésben rejlő lehetőségeket is vizsgálni kell. Újra kell gondolni a „Barátság Ház” közös létrehozását a fürdő területén.

26. Közrend, közbiztonság, bűnmegelőzés

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a közrend, közbiztonság helyzetére. A megelőzés és a bűnüldözés érdekében a rendőrséggel kötött megállapodás alapján Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságot működtet, mely koordinálja az e tevékenységgel foglalkozó rendőrségi, önkormányzati és civil szervezeteket, támogatja a szemmozgalom további kiterjesztését.

Közterület-felügyelet

Kisújszállás város belterületén 2 fő látja el a közterület-felügyelői feladatokat, a város két részre van felosztva, a Keleti és a Nyugati városrészre, amelyeknek határvonala a Kossuth Lajos és a Rákóczi utca. A

jövőben mindenképpen indokolt a közterület-felügyelői létszám bővítése, ehhez kapcsolódóan szükséges a közterület-felügyelők munkáját segítő személyek, településőrök bevonása.

Mezei őrszolgálat

A mezőőri szolgálat ellátását továbbra is 5 fő mezőőr foglalkoztatásával kívánja továbbra is az önkormányzat biztosítani.

A mezőőrök munkáját jelentősen megkönnyíti és hatékonyságát növeli, hogy a segéd motorkerékpáros szolgálat kiegészítéseként 2011. év januárjában beszerzésre került részükre 1 db TOYOTA HILUX típusú szolgálati gépkocsi, amellyel a jövőben gyorsabban el tudják végezni a területek bejárását, illetve hatékonyabban tudnak fellépni a bűnözőkkel szemben. Az önkormányzat a jövőben kiemelten

kéri a mezei őrszolgálatot, hogy a bűnmegelőzésben részt vevő szervekkel szorosan működjön együtt valamint a személyi és technikai eszközök nyújtotta lehetőségeket összehangolva és teljes körűen használja ki.

Közterület védelme

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságnak az együttműködés szervezése is feladata, az önkormányzat folyamatosan működteti és a jövőben is működtetni kívánja.

A közbiztonság javítása olyan feladat, mely széles körű együttműködést igényel a rendőrség, a polgárőrség, az ifjúságvédelmi szervezetek, a civil szervezetek, a mezőőri szolgálat, sőt a településőrök közreműködésével.

Fontosnak tartja a lakosság figyelmét folyamatosan felhívni a lehetséges veszélyekre (betörések, lopások, csalások megelőzése stb.), ezt a helyi kommunikációs csatornákon keresztül rendszeresen meg fogja tenni az önkormányzat. A fiatalokat veszélyeztető helyzetekre a számukra szervezett felvilágosító programokkal fogjuk felhívni a figyelmet.

A közterület védelmének fontos állomása városunkban a térfigyelő kamera rendszer működtetése és további fejlesztése.

Városi Polgárőrség

Az önkormányzat továbbra is számít a Városi Polgárőrség munkájára, kiemelten a közrend, közbiztonság, a bűnmegelőzés és a gyermekvédelem területén. Ennek érdekében folyamatosan támogatja és a jövőben is támogatni kívánja a polgárőrség működését, lépéseket próbál tenni annak érdekében, hogy a polgárőrség tárgyi feltételei javuljanak. Segítséget nyújt a számára nyitva álló pályázatok benyújtásához, kihasználásához.

Természet- és Környezetvédelem

A természet- és környezetvédelem területén fontos szerep jut a pedagógusoknak, az oktatómunkának és a szülői példamutatásnak.

27. Hulladékgazdálkodás

Települési hulladéklerakók rekultivációja

Kisújszállás Város Önkormányzatának kezdeményezésére a 2007. évben a Karcagi kistérség négy települése, Karcag, Kisújszállás, Kunmadaras és Berekfürdő a területükön található öt darab már nem működő települési szilárd hulladéklerakó rekultivációjáról döntött.

A kétfordulós pályázat mind a két körben támogatást nyert, így a kistérségi lerakók rekultivációja 2011. évben kezdődhet el.

A kisújszállási lerakók tekintetében a Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség megadta a rekultivációs engedélyeket, amelyben a „rég” 3898, 3899/1 hrsz alatti lerakó tekintetében 2012. december 31-ig a befejezést, és 2017. december 31-ig a lerakó utógondozását, illetve az „új” 0747/2 hrsz-ú lerakó tekintetében 2012. december 31-ig a befejezést és az ötéves utógondozást írta elő.

Mivel a pályázat kizárólag a szilárd hulladéklerakó telepek rekultivációjára terjed ki, ezért az Önkormányzat számára kiemelt célt jelent a jövőben az „új” lerakón található folyékony hulladéklerakó rekultivációjának terveztetése, és a kivitelezéshez szükséges pályázati források keresése.

Hulladéklerakó hasznosítása inert hulladéklerakóként és komposztálóként

A Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 34-15/2003. (kelt. 2003. november 11.) számon kiadott működési engedélyben a Kisújszállási kommunális szilárd hulladéklerakó telep működését 2007. június 30-ig engedélyezte.

A kommunális szilárd hulladékok 2007. július 1-től a karcagi kommunális szilárd hulladéklerakó telepen kerülnek ártalmatlanításra. Az önkormányzat tervei között szerepel, hogy megkezdjük a lerakó - inert hulladéklerakóvá történő - átminősítésének előkészítését, tervezését és pályázati források igénybevételeivel az inert hulladék begyűjtő, feldolgozó, hasznosító telep feltételeinek megteremtését.

A hulladékról szóló törvény megalkotása várhatóan nehéz helyzetbe hozza a VG Kft-t, mely 2012. január 1-étől küzd az árbefagyasztás miatti problémákkal. Jelenleg csak bizakodni lehet, hogy az új szabályozási környezet lehetőséget biztosít a hatékony, a lakosság igényeihez alkalmazkodó feladatellátásra.

Illegális hulladéklerakók felszámolása

Kisújszállás Város Önkormányzata évek óta kiemelt figyelmet fordít a város közigazgatási területén található illegális hulladéklerakók felderítésére és felszámolására.

Az illegális hulladéklerakók felszámolására legutóbb a 2009. évben nyert el pályázati támogatást önkormányzatunk, amelyet sikeresen megvalósítottunk. A projekt megvalósítása óta saját erőből, közmunkások bevonásával több helyszínen semmisítettünk meg kommunális jellegű illegális lerakásokat. Mivel az illegális hulladéklerakások rendszeresen újratermelődnek ezért a felszámolásukhoz a jövőben a pályázati forrásokat folyamatosan keresni kell.

28. Helyi természetvédelmi értékek

A helyi jelentőségű területek helyi védetté nyilvánítása már több mint egy évtizede zajlik városunkban.

Kisújszállás városban az alábbi - természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű – védelemre érdemes területek kerültek megjelölésre:

- *1BGyalpár-Csordajárás*
- *2BGyalpár (Borsos-hodály környéke)*
- Varjasi erdő és tisztásai
- Csivag-ér
- Igarió laponyag vagy Daku-hegyes
- Gyalpári erdő
- Erzsébet-liget
- „Pap-gátja” – Kosár gát
- Déli temető régi „magja”
- Zsidó (izraelita) temető
- Marjalaka telek

Mivel a fent felsorolt területek jelentős növény- és állattani, földtani, tájképi és kultúrtörténeti értéket képeznek városunkban, ezért a jogszabály által kapott felhatalmazás alapján Kisújszállás Város Önkormányzatának kiemelt feladatai között kell szerepeltetni ezen területek helyi jelentőségű védelem alá nyilvánítását.

A helyi természetvédelmi rendelet megalkotása mielőbb szükséges.

Az önkormányzat a védelemre érdemes területeket átgondolja, és újra kezdeményezi az Öregerdő védetté nyilvánítását.

Erzsébet-liget értékeinek megőrzése

Kisújszállás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 267/2010. (IX.28.) számú határozatában úgy döntött, hogy az Erzsébet liget helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításához szükséges eljárást megindítja.

Az Erzsébet Liget területe 4 ha, amely a hajdani „Fertő” maradványa, Pallagi Gyula Gimnázium igazgató javaslatára töltötték fel 1898-ban. A Gimnázium tanulói végezték a legalkalmasabb fa a kocsányos tölgy telepítését. Kultúrtörténeti érték, hogy a történetet Móricz Zsigmond „Forr a bor” című művében megörökítette. Jelenlegi állapotában, a belvizes időszakokban 15-20 cm víz borítja. Mai nevét Sissi, Erzsébet magyar királyné halála után kapta. Kiaknázva a Ligetben rejlő lehetőségeket, a területet egy részét Arborétummá alakítanánk át, míg további részein a szabadtéri színpad átalakítását követően, egy kulturális-pihenő park funkcióval látnánk el a területet, amelyet jól kihasználhatnának az Erzsébet Gyógyvízű Strandfürdőbe érkező turisták és egyéb vendégek is.

Parlagfű-mentesítés

Kisújszállás Város Önkormányzata évek óta kiemelt figyelmet fordít a város közigazgatási területén a parlagfű mentesítésre. Az elmúlt évek során civil szervezetek is részt vettek a munkában, amelyet az önkormányzat anyagilag támogatott. A 2008. évben már felvetődött az önkormányzat részéről egy városi parlagfű mentesítési pályázat létrehozása, amely végül nem került kiírásra.

A Képviselő-testület a 2010. év végén döntött úgy, hogy a 2011. évben városi parlagfű-mentesítési pályázatot ír ki. A pályázat lebonyolításának sikeressége esetén célszerű lesz a jövőben minden évben kiírni a városi parlagfű-mentesítési pályázatot.

A fenti pályázaton túl a város belterületén történő parlagfű mentesítésben, továbbra is fontos szerepet szán az önkormányzat a közterület-felügyelőknek, a külterületi önkormányzati utak mellett pedig a mezőőrök irányítása mellett közfoglalkoztatottak bevonásával végezzük el a parlagfű-mentesítést

EGYÉB FEJLESZTÉSEK, MELYEK NEM PÁLYÁZATI TÁMOGATÁSSAL VALÓSULTAK MEG:

I. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2009. évben 62.600.263.-Ft összegben

- Aszfaltburkolatú utak kátyúzása: Arany János u., Bajcsi-Zsilinszky u., Baross u., Béke u., Csorbai u., Deák Ferenc u., Erkel u., Eszperantó u., Erdő u., Győrffy u., Híd u., Illéssy u., József Attila u., Kun Béla u., Katona József u., Kása János u., Kert u., Kötő u., Koszorú u., Malom u., Marjalaki u., Munkácsy Mihály u., Mikes u., Móricz Zsigmond u., Nyár u., Nagy Imre u., Pillangó u., Petőfi u., Sugár u., Szabadság téri ltp., Szabadság u., Sásastó u., Veres Péter u., Varga u., Zsodoma u.
- Földutak mechanikai stabilizálása: Erdei u., Nagy Imre u., Kórház u., Deák Ferenc u., Marjalaki u., Gáborkerti u., Viola u.
- Utak nagyfelületű aszfaltozása: Kuthen vezér u., Malom u., Munkácsy u., Nagy Imre u., Pillangó u., Petőfi u., Rézműves u., Sugár u., Szabadság téri ltp., Váczi u., Vörösmarty u., Baross u., Muskátli u., Nyár u., Kálvin u., Piac tér
- Nemesített padka készítése: Lehel u., Hajnal, Híd u., Eszperantó u.

II. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2009. évben 20.000.000.- Ft összegben

- Járda felújítása: Deák Ferenc u., Szabadság téri ltp., Petőfi u., Ifjúság u., Téglagyár u., Kórház u., Nagy Imre u., Erdő u., Kígyó u., Gilányi u., Bartók u., Sugár u., Közraktár u., Tavasz u., Illéssy u., Marjalaki u., Sásastó u., Megyeri u., Béla király u., Lakatos u., Munkácsy u., Ady Endre u., Kálvin u., Mikes u., Piac tér, Rövid u., Vásár u., Kossuth u., Határ u., Veres Péter u., Mester u., Vörösmarty u., Bem u., Kemény Zsigmond u., Iskola u., Sásastó u., Táncsi u., Vas u., Vásárszél u., Bocskai u., Győri u., Hajnal u.

III. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2009. évben 157.776.789.- Ft összegben

- Útépítések: Ostrom utca „II. szakasza”, Kemény Zsigmond u., Báthory u., Móricz Zsigmond u., Esze Tamás u., Bartók Béla u., Zsodoma u., Báthory u., Nefelejcs u., Csatorna u., Árpád u., Gergő u.

IV. Játsszóterek fejlesztése 2009-2010. években 41.000.778.-Ft összegben

- Szabadság téri ltp., Ifjúság u. és Iskola u.

V. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2010. évben 193.720.601.-Ft összegben

- Utak nagyfelületű aszfaltozása: Pillangó u., József Attila u., Széchenyi u., Szabadság téri ltp., Nagy Imre u., Szabadság u., Kálvin u., Sugár utca)
- Mezőgazdasági jellegű utak karbantartása
- Belterületi utak építése: Lomb u., Sugár utca 60. szám alatti zug, Balassi Bálint u., Fejér József u., Erdélyi Sándor u., Zalka Máté u., Tavasz u., Viola u., Kassai u.

VI. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2010. évben 67.473.784.- Ft összegben

- Útalap készítése: Vasút u., Kun Béla u., Lehel., Gyalpár u., Óváros, Szénáskert u., Csorbai u., Márialaka
- Kátyúzás: Deák Ferenc u., Kuthen vezér u., Sallai u., Veres Péter u., Győrfi u., Csorbai u., Kun Béla u., Erdei u., Erkel Ferenc u., Petőfi u., Honvéd u., Jókai u., Nagy Imre u., Mikes u., Kötő u., Kígyó u., Kossuth Lajos u., Bajcsi-Zsilinszky u., Téglagyár u., Csokonai u., Szabadság u., Kálvin u., Táncsi u., Malom u., Münnich Ferenc u., Béla király u., Vásár u., Bocskai u., Győri u., Katona u., Rövid u., Vásár u., Marjalaki u., Híde u., Ostrom u., József Attila., Sásastó u., Lakatos u., Béke u., Vörösmarty u., Nagykert u., Bem u., Apaffi u., Malom u., Dózsa György u., Varga u., Arany János u., Mészáros u., Kert u., Csivagi., Pillangó u., Zsodoma u., Illéssy u., Rákóczi u., Nyár u., Mester u., Bocskai u., Kötő u.
- Nemesített padka készítése a Vas utcán
- Föld padka rendezése: Deák Ferenc u., Vásár u., Csorbai u., Petőfi u.
- Járda építése: Deák Ferenc u., Sugár u., Nyár u., Illéssy u., Pillangó u., Tavasz u., Báthory u., Baross u., Borók Lajos u., Kígyó u., Kuthen vezér u., Téglagyár u., Bartók Béla u., Gilányi u., Jókai u., Cserepes u., Petőfi u., Bajcsi-Zsilinszky u., Erdő u., Lehel u., Nagy Imre u.,

Szőlőskert u., Dózsa György u., Sugár u., Ifjúság u., Béla király u., Híd u., Ostrom u., Széchenyi u., Malom u., Vásár u., Bocskai., Kötő, Kálvin u., Szabadság téri ltp., Pillangó u., Nyár u., Zsodoma u., Kuthen vezér u., Apaffi u., Vörösmarty u., Árpád u., Kemény Zsigmond u., Híd u., Marjalaki u., Lakatos u., Győri u., Rézműves u.

- Zugok csapadékvíz-elvezetése és útburkolat fejlesztése: Lakatos utca 6. zug, Lakatos utca 9. zug, Marjalaki utca 26. zug, Vásár utca 37. zug, Vásár utca 36. zug, Vásár utca 42. zug, József A. utca 9. zug, Béla Király utca 31. zug, Béla Király utca 15. zug, Táncsics utca 8. zug, Vas utca 12. zug, Vas utca 28. zug, Kurucz utca zug, Megyeri utca 23. zug, Malom utca 17. zug, Malom utca 45. zug, Malom utca 59. zug, Malom utca 83. zug, Malom utca 87. zug, Lakatos utca 3. zug, Kígyó utca 7. zug, Muskátli utca zug, Kossuth utca 37. zug, Szabadság utca 1/a.-3/a. közötti zug, Szabadság utca 3/b-5. közötti zug, Széchenyi utca 87. zug

VII. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2010. évben 39.041.698.- Ft összegben.

- Parkolók építése: Csatorna, Arany János és Illéssy utcákon

VIII. Sportlétesítmény fejlesztése 2010. évben 24.723.315.- Ft összegben

- Műfüves labdarugó pálya megépítése

IX. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2011. évben 18.737.741.-Ft összegben.

- Útalap készítése: Pólya Tibor u.
- Nagy felületű aszfaltozás: Béke u.
- Kátyúzás: Arany János u., Ady Endre u., Béla király u., Bocskai u., Bajcsy Zsilinszky u., Csrobai u., Deák Ferenc u., Eszperantó u., Erdő u., Győrffy István u., Győri u., Híd u., Illéssy u., József Attila u., Kuthen vezér u., Kása János u., Kert u., Kígyó u., Mikes u., Malom u., Marjalaki u., Mester u., Nyár u., Nagy Imre u., Ostrom u., Pillangó u., Petőfi u., Veres Péter u., Vas u., Zsodoma u., Dózsa György u.
- Útpadka készítése: Lehel u.
- Járda javítása: Kossuth u., Deák Ferenc u., Honvéd u., Gilányi u., Sugár u., Bartók u., Petőfi u., Malom u., Ostrom u., Béla király u., Munkácsy u., Vásár u., Megyeri u., Vásárszél u., Dózsa György u., Közraktár u., Széchenyi u., Győri u., Eszperantó u., Kossuth u., Bajcsi-Zsilinszky u., Lomb u., Szénáskert u., Gaál Kálmán u., Honvéd u., Jókai u., Csokonai u., Sallai u., Esze Tamás u., Nefelejcs u., Kötő u., Vas u., Dobi István u., Kurucz u., Rézműves u., Kemény Zsigmond u., Apaffi u.,
- Mezőgazdasági utak fejlesztése: Nagykert és Lógó kert

X. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése 2011. évben 21.220.908.- Ft összegben.

- Zugok csapadékvíz-elvezetése és útburkolat fejlesztése: Báthory utcai zug, Nyár utca 60. zug, Sugár utca 34. zug, Sugár utca 42. zug, Petőfi utca 23. zug, Petőfi utca 11. zug, Kórház út 13. zug, Kórház út 16. zug, Deák Ferenc út 29. zug, Lehel utca zug, Rákóczi utcai zug

A fejlesztések összértéke: 646.296.303.-Ft

Gazdasági Program melléklete pályázatokról							
PROJEKT CÍME	KÓDSZÁM	BENYÚJTÁSÁN AK IDŐPONTJA	MEGVALÓSÍT ÁS IDŐSZAKA	BERUHÁZÁS			HIVATALI FELELŐS
				ÖSSZKÖLTSÉGE	TÁMOGATÁS	SAJÁT ERŐ	
FENNTARTÁS ALATT LÉVŐ PÁLYÁZATOK							
A Központi Orvosi Rendelő és Fogászat környezeti és kommunikációs akadálymentesítése az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében	ÉAOP-4.1.5-2007-0119	2007. év	2008. év	10.617.187.-	8.849.096.-	1.768.091.-	Nyikos Csilla
A Pitypang Óvoda környezeti és kommunikációs akadálymentesítése az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében	ÉAOP-4.1.5-2007-0116	2007. év	2008. év	10.647.890.-	8.873.000.-	1.774.890.-	Nyikos Csilla
Kisújszállás autóbusszmegállóinak infrastrukturális fejlesztése a tömegközlekedés színvonalának emelése érdekében	ÉAOP-3.1.4/B-2008-0017	2008. év	2009. év	89 937 900.-	77 040 518.-	12.897.382.-	Nyikos Csilla
Nagykun Tudásdepó-Expressz-Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése	TIOP-1.2.3-08/1-2008-0080	2008. 10. 02.	2009. - 2010.	8.413.236.-	8.413.236.-	0	Zaharán-Lapikás Lilla
IKT eszközök beszerzése a kompetenciaalapú oktatás feltételének megteremtése érdekében Kisújszálláson	TIOP-1.1.1-07/1-2008-1136	2008. 02. 20.	2011. év	37.901.000.-	37.901.000.-	0	Zaharán-Lapikás Lilla
Hirdetőszelekények elhelyezése a tájékoztatás elősegítése érdekében	-	2008 .05. 15.	2009. év	3.521.000.-	2.817.000.-	704.000.-	Klujber Katalin
Járdák felújítása a közlekedésbiztonság és az egyenlő esélyek megteremtése érdekében	-	2008 .05. 15.	2009. év	17.984.000.-	14.387.000.-	3.597.000.-	Klujber Katalin
Gépkocsi vásárlása a Polgárőrség infrastruktúrájának fejlesztése érdekében	-	2008 .05. 15.	2009. év	3.118.000.-	2.494.000.-	624.000.-	Klujber Katalin

A 4. sz. főút és a 34303 j. út torkolatában jelzőlámpás csomópont létesítése	-	2008. 12. 10.	2010. év	15.168.000.-	13.651.000.-	1.517.000.-	Zaharán-Lapikás Lilla
Új módszerek, innovatív pedagógusok a XXI. századi kisújszállási iskoláiban	TÁMOP 3.1.4/08/2	2008. 12. 10.	2009-2010. évek	81.255.000.-	81.255.000.-	0	Klujber Katalin
Néprajzi Kiállítóterem iskolabarát fejlesztése	TIOP-1.2.2-08/1-2009-0049	2009. 02. 18.	2010. - 2011.	40.490.000.-	40.490.000.-	0	Klujber Katalin
Kisújszállás: itt mindenkre szerep vár!	TÁMOP 3.2.3/08/2-2009-0034	2009. 02. 28.	2010-2011. évek	99.896.417.-	99.896.417.-	0	Zaharán-Lapikás Lilla
Csatorna utca útépítése	-	2009. 06. 19.	2010. év	25.664.900.-	21.815.165.-	3.849.735.-	Zaharán-Lapikás Lilla
Nefelejcs utca útépítése	-	2009. 06. 19.	2010. év	19.427.417.-	16.513.304.-	2.914.113.-	Zaharán-Lapikás Lilla
Béke és Sásastó utcák útépítése	-	2009. 06. 19.	2010. év	29.508.719.-	14.754.359.-	14.754.360.-	Szoboszlai László
Önkormányzati fejlesztésekhez kapcsolódó közcélú foglalkoztatás eszközbeszerzése	-	2009. 06. 19.	2010. év	14.076.337.-	11.964.886.-	2.111.451.-	Zaharán-Lapikás Lilla
IKT-val támogatott (tanulói laptop program) oktatási környezet kialakítása a kisújszállási Arany János Általános Iskolában és Móricz Zsigmond Gimnáziumban	TIOP-1.1.1-09/1-2010-0010	2010. 02. 03.	2010. - 2011.	20.000.000.-	20.000.000.-	0	Klujber Katalin
A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon Aslapszolgáltatási Központ Bölcsőde Telephelyének elemi infrastrukturális fejlesztése a színvonalas nevelési környezeti feltételeinek megteremtése érdekében	-	2010. 02. 15.	2010. év	15.412.500.-	12.330.000.-	3.082.500.-	Nyikos Csilla
A kisújszállási Arany János Általános Iskola központi	-	2010. 02. 15.	2010. év	10.000.000.-	8.000.000.-	2.000.000.-	Nyikos Csilla

épületének elemi infrastrukturális fejlesztése a színvonalas oktatási környezet feltételeinke megteremtése érdekében							
MEGVALÓSÍTÁS ÉS/VAGY ELSZÁMOLÁS ALATT LÉVŐ PÁLYÁZATOK							
Ifjúsági szálláshely építése	-	2009. 01. 10.	2010. 03. 10.- 2010. 09..30	125.600.118.-	45.000.000.-	80.600.118.-	Klujber Katalin Zaharán-Lapikás Lilla
Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása	TÁMOP-3.2.11/10	2011.	2011. - 2012.	49 947 283.-	49 947 283.-	0	Klujber Katalin
Nagykun Tudásdepó- Expressz- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében	TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0012	2009. 03. 03	2010. – 2011.	4.261.591.-	4.261.591.-	0	Zaharán-Lapikás Lilla
Kisújszállás belvízelvezető rendszerének rekonstrukciója a lakhatási és termelési feltételek megteremtése érdekében	ÉAOP-5.1.2/D_2f-2009-0004	2009. 06. 05.	2009. 11. 20. – 2011. 10. 30.	543.855.134.-	465.342.613.- 47.107.513.-	31.405.008.-	Nyikos Csilla
Kisújszállás ÉK-i és Ény-i belvízöblözeteinek rekonstrukciója I. ütem	ÉAOP-5.1.2/D_2-09-2009-0011	2009. 10. 15.	2010. 01. 12.- 2011. 12. 15.	424.864.704.-	300.000.000.- 74.918.822	49.945.882.-	Nyikos Csilla
A Karcagi Kistérség hulladéklerakóinak rekultivációs programja.	KEOP-2.3.0/2F/09-2010-0002	2009. 11. 23.	2010-2012. évek	1.369.802.267.-	1.369.802.267.-	0	Tatár Zoltán Dr. Kui Gábor Nyikos Csilla
Az Erzsébet gyógyvizű strandfürdő gyógy és wellness turisztikai célú fejlesztése	ÉAOP-2.1.1/A-2f-2009-0010	2009. 12. 04.	2010. 05. 27. – 2012. 04. 30.	946.213.458.-	461.325.955.-	484.887.593.-	Klujber Katalin Zaharán-Lapikás Lilla
Erzsébet panzió építése Kisújszálláson	ÉAOP-2.1.2/A-09-2010-0013	2010. 01. 18.	2010. 05. 27. – 2012. 04. 30.	438.610.507.-	195.225.537.-	243.384.970.-	Klujber Katalin Zaharán-Lapikás Lilla
A kisújszállási tűzoltólaktanya	-	2010. év	2011. 11	7.950.000.-	6.360.000.-	1.590.000.-	Zaharán-Lapikás

felújítására							Lilla
2011. évi Települési Környezetért	-	2011. év	2011.	100.000.-	100.000.-	0	Ökrös János
A helyi közösségi közlekedés támogatása	-	2011. év	2011.	200.000.-	200.000.-	0	Ökrös János
2012. évi STARTMUNKA program	Nem releváns	2011. 12.	2012. év	95.219.603.-	95.219.603.-	0	Klujber Katalin
BENYÚJTOTT, ELBÍRÁLÁS ALATT LÉVŐ PÁLYÁZATOK							
Kisújszállás Város központ funkcióbővítő megújítása	ÉAOP-5.1.1/D-09-2f-2011-0006	2011. október 10.	2012. 01. 01. – 2013. 06. 30.	1.026.716.313.-	732.050.607.-	294.665.706.-	Nyikos Csilla Dr. Kui Gábor
Kisújszállás Város térfigyelő rendszerének fejlesztése	LEADER	2011. 11. 15.	2012. év	4.000.000.-	4.000.000.-	0 ?	Szoboszlai László
„Más vót az illet...” című könyv megvalósítása	LEADER	2011. 11. 15.	2012. év	3.821.450.-	3.000.000.-	821.450.-	Tán Eszter
A kétkezi munka becsülete – képzéssorozatok a Morgóban	LEADER	2011. 11. 15.	2012. év	4.000.000.-	4.000.000.-	0 ?	Janó Lajos
Kivilágos Kivirradtig Fesztivál megvalósítása Kisújszálláson	LEADER	2011. 11. 15.	2012. év	2.000.000.-	2.000.000.-	0 ?	Janó Lajos
Önkormányzati belterületi utak fejlesztése	ÉAOP-3.1.2/A-11	2012. 01. 30.	2012. év	328.000.000.-	278.000.000.-	49.000.000.-	Szoboszlai László Zaharán-Lapikás Lilla
A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének komplex és/vagy térségi fejlesztés	ÉAOP-4.1.3/11	2012. 01. 09.	2012. év	140.000.000	137.692.000.-	6.885.000.-	Klujber Katalin Kiss Endre
ELŐKÉSZÍTÉS ALATT LÉVŐ PÁLYÁZATOK							
A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon korszerűsítése	TIOP-3.4.2-11	2012. 02. 13.	2012. év	220.000.000.-	220.000.000.-	0	Zaharán-Lapikás Lilla Kiss Endre
Intézmények informatikai	TIOP-1.1.1-11/1	2012. 05.	2012. év	20.000.000.-	20.000.000.-	0	Zaharán-Lapikás

infrastruktúrájának fejlesztése							Lilla
Bűnmegelőzés szempontjából kiemelten fontos, bűnelkövető vagy bűnelkövetés szempontjából veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúak segítése	TÁMOP-5.6.1.B- 12/2	2012. 05. 18.	2012-2014. évek	20.000.000.-	20.000.000.-	0	Nyikos Csilla
Rugalmas munkahely feltételeinek megteremtése a Polgármesteri Hivatalban	TÁMOP-2.4.5-12/7	2012. 06. 01.	2012-2013. évek	1.000.000.- - 15.000.000.-	1.000.000.- - 15.000.000.-	0	Dr. Varga Zsolt Klujber Katalin